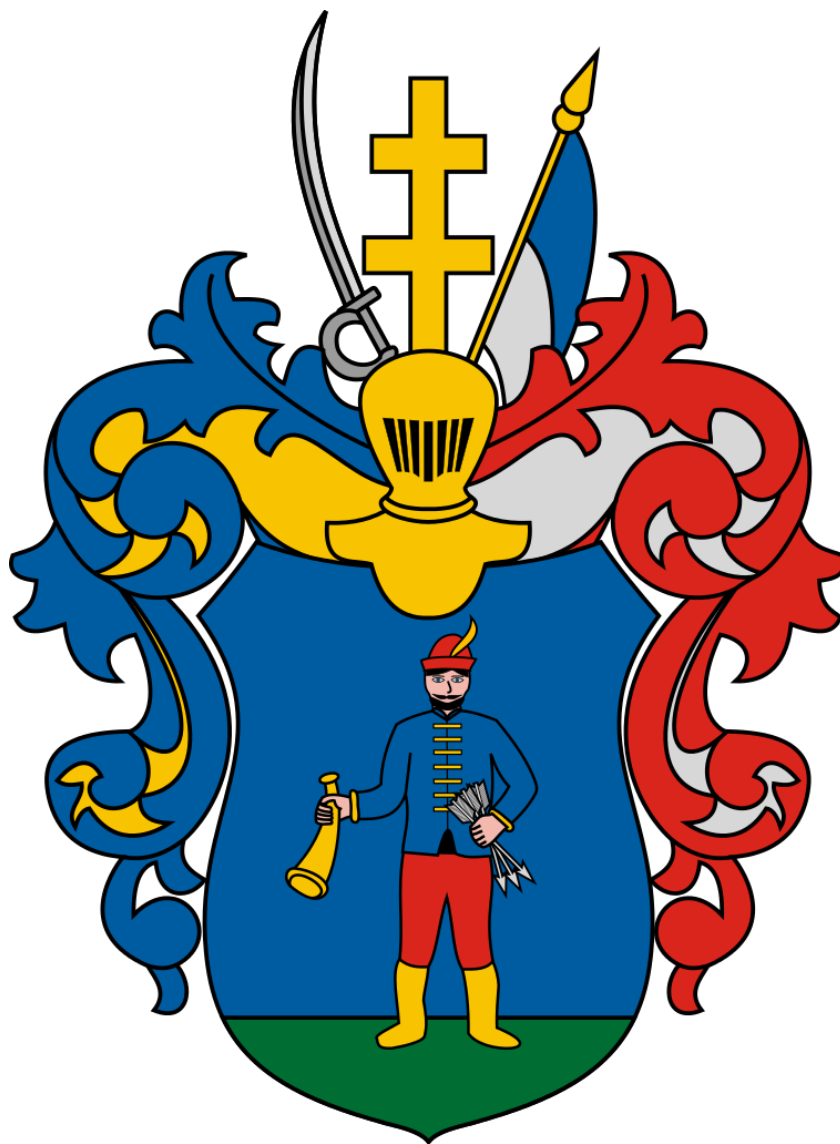

Jászárokszállás

Integrált Településfejlesztési Stratégia

2023.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
BEVEZETŐ	5
1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	6
1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	6
1.1.1 A fejlesztési célok meghatározásánál figyelembe vett dokumentumok célkitűzései	6
1.1.1.1 FENNTARTHATÓ EURÓPA 2030.....	6
1.1.1.2 Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	7
1.1.1.3 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027 és Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Konceptiója 2021-2030	9
1.1.1.4 Jászárokszállás Településfejlesztési Konceptiója	11
1.1.2 A város fejlesztését szolgáló horizontális célok.....	13
1.1.3.1.1 Gazdasági célú fejlesztések	15
1.1.3.1.2 Turisztikai és rekreációs célú fejlesztések	16
1.1.3.1.3 Közlekedés célú fejlesztések	17
1.1.3.1.4 Kékinfrastruktúra fejlesztések.....	17
1.1.3.1.5 Energetikai fejlesztések	18
1.1.3.1.6 Szociális célú fejlesztések.....	18
1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása	20
2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	21
2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	22
2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése	30
2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	35
2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz.....	37
3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	40
3.1 Helyzetfelmérés	40
3.2 Jászárokszállás aktuális helyzete	41
3.2.1 Lakónépesség	41
3.2.2 Iskolai végzettség	45
3.2.3 Foglalkoztatottság alakulása	46
3.2.4 Lakásállomány	47
3.2.5 Infrastruktúra	48
3.2.6 Intézményi ellátottság	48
3.2.6.1 Oktatás, nevelés	49
3.2.6.1.1 Bölcsőde	49
3.2.6.1.2 Óvoda	50
3.2.6.1.3 Általános iskola	52
3.2.6.1.4 Középiskola	53
3.2.6.2 Egészségügy.....	53

3.2.6.3 Szociális intézményhálózat.....	54
3.2.6.3.1 Gondozási Központ.....	54
3.2.6.4 Kulturális ellátás.....	55
3.2.6.4.1 Városi Könyvtár.....	55
3.2.6.4.2 Petőfi Művelődési Ház.....	56
3.3 Helyi Esélyegyenlőségi Program.....	56
3.4 Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv.....	56
3.5 Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió.....	58
3.6 A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések.....	58
4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI.....	59
4.1. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben.....	59
4.2. Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása).....	60
4.2.1 Fejlesztési tervek.....	60
4.2.1.1 Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési És Területfejlesztési Konceptió.....	60
4.2.1.2 Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Konceptiója 2021-2030	61
4.2.1.3 Nemzeti Környezetvédelmi Program 2021-2026.....	63
4.2.1.4 Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia.....	63
4.2.1.5 Nemzeti Vízstratégia a vízgazdálkodásról, öntözésről és aszálykezelésről.....	64
4.2.1.6 Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia.....	64
4.2.1.7 Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024.....	66
4.2.2 Területrendezési tervek.....	67
4.2.2.1 Magyarország és egyes kiemelt térségeinek Területrendezési Terve (TRTV.) .	67
4.2.2.2 A Területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MVM rendelet.....	68
4.2.2.3 Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési terve.....	68
4.2.2.4 Szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek vizsgálata ..	69
4.2.3 A város egyéb szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések.....	70
4.2.3.1 Jászárokszállás Településszerkezeti Terv – 312/2022. (XII.1.).....	70
4.2.3.2 Jászárokszállás Helyi Építési Szabályzat – 21/2022. (XII.2)	70
4.2.3.3 Jászárokszállás Város Területfejlesztési Konceptiója 2035 – 311/2022. (XII.2)	70
4.2.3.4 Jászárokszállás Város Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve 2021-2024	70
4.2.3.5 Környezetvédelmi Program	71
4.3 Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása).....	72
5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	74
5.1 Külső kockázatok.....	74

5.1.1 A jogi szabályozás változása következtében nem lehetséges az egyes fejlesztések terv szerinti végrehajtása	74
5.1.2 A gazdasági változások következtében a helyi vállalkozások munkahelyteremtő képessége nem növekszik.....	74
5.1.3 A források csúszása miatt a projekt elakad, nem kivitelezhető a tervezett időben	74
5.1.4 Az állami normatívák csökkenése a közszolgáltatások finanszírozása kapcsán...	75
5.1.5 A turisták látogatási kedvének csökkenése	75
5.2 Belső kockázatok	75
5.2.1 A civil szervezetek aktivitása hanyatlík, a fejlesztésekben történő részvételre, együttműködésre kevésbé mutatnak hajlandóságot.....	75
5.2.2 Az önkormányzat kapacitása a fejlesztések végrehajtásának tekintetében nem elegendő.....	75
5.2.3 A lakosság bizonyos projektek esetében nem veszi jó néven a projekttel járó esetleges időszakosan bekövetkező negatív változásokat	75
5.3. Helyzetelemzés	76
5.3.1. A folyamatok értékelése.....	76
5.3.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló tényezők összefoglaló értékelése.....	76
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE.....	80
6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	80
6.1.1. Önkormányzati intézményrendszer - Kiszámítható és transzparens szabályozási környezet.....	80
6.1.2 A településrendezési szerződés, tervalku	80
6.1.3 Befektetés-ösztönzés	81
6.1.4 Városmarketing	82
6.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása szervezeti kereteinek meghatározása.....	83
6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	85
6.4 Monitoring rendszer kialakítása.....	85

BEVEZETŐ

Jászárokszállás Város Önkormányzata 2023. év elején döntött a város új Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) elkészítéséről.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia középtávra határozza meg egy város fejlesztésének főbb irányait, konkrét lépéseit a korábban elkészült, hosszútávú településfejlesztési koncepció alapján. Ennek megfelelően az Integrált Településfejlesztési Stratégiában leírt fejlesztési elképzelések elemei összhangban állnak a 2022. december 1-én elfogadott koncepcióban szereplő célokkal, illetve az abban megjelölt fejlesztési irányokkal.

A dokumentum elsősorban a 2021-2027-es európai uniós programozási időszak rendelkezésre álló forrásai és egyéb bevonható források ismeretében határozza meg a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programban és a Jászárokszállás Város Településfejlesztési Koncepció 2035 anyagokban meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben meghatározott tartalmi követelmények és jogszabályi előírások alapján készült.

Az ITS tartalmazza a középtávú városfejlesztési célokat, az ezekhez vezető tervezett fejlesztési beavatkozásokat, azok akcióterületeivel és várható eredményeikkel. Vizsgálja a stratégia külső összefüggéseit, helyét a különböző típusú rendezési és fejlesztési tervek rendszerében, illeszkedését a magasabb szintű dokumentációkkal, valamint a település más ágazati programjaival, illetve belső logikai összhangjának vizsgálata mellett foglalkozik a megvalósíthatóság kockázataival is.

Jászárokszállás számára nem volt elvárás Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) készítése a megyei integrált területi programhoz (ITP) történő kapcsolódáshoz, a megyében a Fenntartható városfejlesztés prioritáshoz egyedül Szolnok kapott dedikált forráskeretet.

A Megalapozó Vizsgálat Jászárokszállás Településfejlesztési Koncepciójának és Településrendezési Eszközeinek teljes körű felülvizsgálatához készült. Kidolgozásához az állami alapadatokra, valamint az államigazgatási szervek és a közműszolgáltatók adatszolgáltatására támaszkodó részletes térinformatikai elemzések alapján került sor.

A stratégia elkészítéséhez ezeken felül felhasználásra kerültek az Önkormányzat rendelkezésére álló szakmai anyagai – beszámolók, koncepciók, tervek, programok –, illetve a Központi Statisztikai Hivatal és a TelR adatbázis, valamint a népszámlálások adatai.

1. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK, ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

1.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

1.1.1 A fejlesztési célok meghatározásánál figyelembe vett dokumentumok célkitűzései

1.1.1.1 FENNTARTHATÓ EURÓPA 2030

ÁTFOGÓ CÉLOK

- Intelligens növekedés:
 - tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítása
- Fenntartható növekedés:
 - erőforrás-hatékonyabb gazdaság;
 - környezetbarátabb gazdaság;
 - versenyképesebb gazdaság.
- Inkluzív növekedés:
 - magas foglalkoztatás;
 - szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság kialakításának ösztönzése.

FŐ PRIORITÁSOK

- "Innovatív Unió"
 - A kutatásra és innovációra fordított finanszírozás javítására szolgál annak érdekében, hogy az innovatív ötletekből a növekedést és a foglalkoztatást segítő termékek és szolgáltatások jöjjenek létre.
- "Erősebb Európa"
 - Partnerségek a célok megvalósítása érdekében.
- "Mozgásban az ifjúság"
 - Az oktatási rendszerek teljesítményének növelése.
 - A fiatalok munkaerőpiacra történő belépésének megkönnyítése.
 - EU ifjúsági stratégiája.
- "Európai digitális menetrend"
 - A nagy sebességű internet bővítésének felgyorsítása.
 - Az egységes digitális piac előnyeinek háztartások és vállalkozások általi kiaknázása.
- "Erőforrás-hatékony Európa"
 - a gazdasági növekedés és az erőforrások felhasználásának szétválasztása.
 - Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé való elmozdulás elősegítése.
 - A megújuló energiaforrások növekvő mértékű alkalmazása.
 - A szállítási ágazat modernizálása.
 - Az energiahatékonyság ösztönzése.

- „Iparpolitika a globalizáció korában”
 - A vállalkozások (különösen a kkv-k) üzleti környezetének javítása.
 - A világszinten versenyképes, erős és fenntartható ipari bázis kifejlesztésének támogatása.
 - Európai beruházási terv kidolgozása.
- „Új készségek és munkahelyek menetrendje”
 - A munkaerőpiacok modernizálását célozza, és arra törekszik, hogy lehetővé tegye az emberek számára készségeik egész életen át történő fejlesztését, hogy ezáltal növekedjen a munkaerőpiacon való részvétel, és – többek között a munkavállalók mobilitása révén – közeledjen egymáshoz a munkaerőpiaci kínálat és kereslet.
 - Nemek közötti esélyegyenlőség biztosítása.
- „Szegénység elleni európai platform”
 - Célja olyan szociális és területi kohézió biztosítása, ahol a növekedés és a munkahelyteremtés előnyeit széles körben megosztják.
 - Szociális jogok biztosítása.
 - Éhezés megszüntetése.
 - A szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők pedig méltóságban, a társadalom aktív tagjaiként élhetnek.

A Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió elkészítése során maradéktalanul figyelembevételre kerültek a FENNTARTHATÓ EURÓPA 2030 releváns céljai és prioritásai.

1.1.1.2 Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió

JÖVŐKÉP 2030

- Vonzó gazdasági környezet, dinamikus gazdaság
- Gyarapodó népesség, közösségek
- Stratégiailag hasznosított természeti erőforrások
- Kiegyenlített térszerkezet
- Közép-európai gazdasági és szellemi központ

ÁTFOGÓ CÉLOK 2030

- Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
Specifikus célok:
 - Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság
 - Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás
- Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
Specifikus célok:
 - Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
 - Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I
 - Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, romaintegráció

- Jó állam: szolgáltató állam és biztonság
- Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
Specifikus célok:
 - Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme
- Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet
Specifikus célok:
 - Az ország makroregionális szerepének erősítése
 - Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
 - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
 - Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
 - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés
 - Összekapcsolt terek, az elérhetőség és mobilitás biztosítása

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció egyrészt horizontális szempontokat fogalmaz meg, melyeket az átfogó gazdasági, környezeti és társadalmi szempontokban jelenít meg, amelyeket a fejlesztéspolitika, a programtervezés és a megvalósítás egészében érvényesíteni kell, másrészt alapelveket határoz meg a fejlesztéspolitika keretében igénybe vett források felhasználásával kapcsolatban.

Fejlesztési irányok:

- A humán erőforrások diverzifikált fejlesztése: az innovatív, jól képzett emberi erőforrások folyamatos gyarapítása; a jól működő egészségügyi és szociális ellátórendszer fejlesztése.
- A gazdaság szerkezetének és feltételeinek javítása: helyi gazdaságfejlesztés, a helyi innovációk támogatása; a KKV-k fejlesztése; turizmusfejlesztés, a mezőgazdasági termelés feltételeinek javítása, az élelmiszerfeldolgozó ipar újjáélesztése, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével.
- A környezet minőségének javítása: környezet- és hulladékgazdálkodási program, természetvédelmi program; alternatív energiaforrások hasznosítási programja.
- A települések és térségek adottságainak hasznosítása, infrastruktúrájuk fejlesztése.
- A többi város térség-és gazdaságszervező erejének növelése, vidékfejlesztési szerepkörének fejlesztése.
- A megye periférikus térségeinek felzárkóztatása.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programjának (2021-2027) és Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Koncepciójának (2021-2030) elkészítése során maradéktalanul figyelembevételre kerültek a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció releváns céljai és prioritásai.

1.1.1.3 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027 és Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Kon koncepciója 2021-2030

Mivel mindkét dokumentumban azonos célok és prioritások lettek meghatározva, ezért a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021 – 2027 és a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Kon koncepciója 2021-2030 egy pont alatt kerül ismertetésre.

Jövőkép – 2030

- A megye társadalmi, gazdasági súlyának és belső kohéziójának erősítése

Átfogó célok – 2030

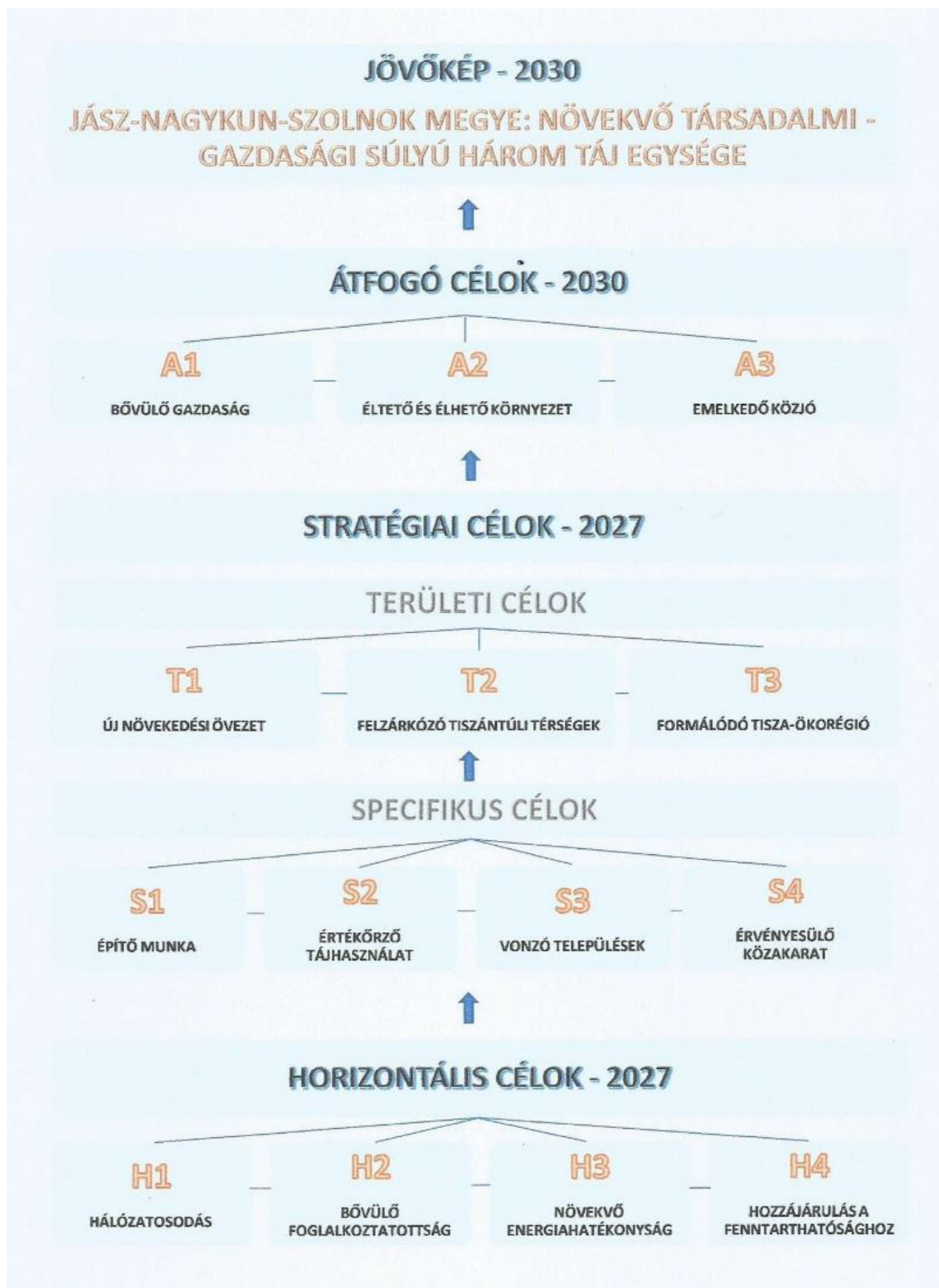
- A1) Bővülő gazdaság – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) Élhető és élhető környezet– Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) Emelkedő közjó– Gyarapodó - együttműködő társadalom

Stratégiai célok – 2027

- Területi célok
 - T1) Új növekedési övezet – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiteljesedő erőterében
 - T2) Felzárkózó tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
 - T3) Formálódó Tisza-ökorégió – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért
- Specifikus célok
 - S1) Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
 - S2) Értéktörző tájhasználat – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
 - S3) Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek
 - S4) Érvényesülő közakarat– A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

Horizontális célok – 2027

- H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció 2021 – 2030

A Jászberényi járás fejlesztési irányai:

- A térség gazdasági dinamizmusának fenntartása
- Növekedési zóna szervezése a Dél-hevesi térséggel együttműködve és regionális innovációs központ alapítása
- A települések városias jellegének és lakófunkcióinak erősítése

- Szolnok-Hatvan tengely erősítése közlekedésfejlesztéssel és a településközi együttműködés fokozásával

Jászárokszállás Településfejlesztési Konceptiójának elkészítése során maradéktalanul figyelembevételre kerültek a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program (2021-2027) és a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területfejlesztési Konceptió (2021-2030) releváns céljai és prioritásai.

1.1.1.4 Jászárokszállás Településfejlesztési Konceptiója

A településfejlesztési konceptió alkalmat kínál az önkormányzat számára, hogy az abban szereplő megállapításokból, illetve más, aktuális források alapján megalkossa a települési szándékoknak és a külső gazdasági, környezeti lehetőségeknek leginkább megfelelő jövőképet a város számára.

A dokumentum többlépcsős rendszerben mutatja be az általánostól a specifikusig a település jövőképét és céljait a 2035-ig tartó időszakban.

A település jövőképe:

- Jászárokszállás város gazdasági potenciállal bíró, erős mezőgazdasági gyökerekkel rendelkező, otthonot és feltöltődést kínáló, jászszági vonzaspont

A megfogalmazott jövőkép több elemet is magába foglal. Tartalmazza a város mezőgazdasági jellegének megtartására, az ipari tevékenységek erősítésére, a turizmus kiaknázására irányuló törekvését, valamint számol a közlekedéshálózat fejlesztési elképzeléseivel és a kertes lét felértékelődésével.

A fő- és részcélok megvalósításához horizontális célok is kapcsolódnak. A jövőkép eléréséhez ezek mindegyikére szükség van, mivel egymást egészítik ki és együttesen építik fel a célrendszert.

A Településfejlesztési Konceptió a város legfőbb horizontális céljának a **fenntartható egyensúly** elérését tekinti, mely egyrészt a **fenntarthatóságot**, azaz az erőforrásokkal való tudatos gazdálkodást jelenti, másrészt pedig az egyensúlyt, vagyis a nyugalmi állapot felő tartást.

Forrás: Jászárokszállás Város Településfejlesztési Koncepció 2035

Jászárokszállás város a megfogalmazott jövőképét az alábbi **stratégiai célokon**, illetve ezek **részcéljain és beavatkozási területein** keresztül kívánja elérni:

- **Gazdasági potenciál növelése:**
 - Gazdasági ágak fejlesztése
 - Foglalkoztatottság növelése
 - Képzés erősítése
 - Önkormányzati feladatok teljesítése
- **Épített környezet fejlesztése:**
 - Arculati megjelenés erősítése
 - Területrendezés újragondolása
 - Közterületek rendezése
 - Közművesítési és környezetvédelmi intézkedések
- **Életminőség javítása:**
 - Élhető város megteremtése
 - Közösségi érdekek érvényesítése
 - Egészségben megélt évek számának növelése
 - Életkori sajátosságok figyelembevétele
- **Klímatudatos lépések megtétele, klímaadaptáció:**
 - Zöldfelületek fejlesztése
 - Közlekedés fejlesztése
 - Klímatudatos településfejlesztés
 - Káresemények elkerülése

Jászárokszállás Integrált Településfejlesztési Stratégiájának elkészítése során maradéktalanul figyelembevételre kerültek a Jászárokszállás Településfejlesztési Koncepció releváns céljai és prioritásai.

1.1.2 A város fejlesztését szolgáló horizontális célok

A kiegyensúlyozott településfejlődés érdekében fontos kellő figyelmet fordítani a tervezett fejlesztéseket átható, horizontális célok elérésére.

A horizontális célok jellemzően olyan fejlesztési aspektusokat érintenek, amelyek a településfejlesztési stratégia céljait szinte azonos mértékben érintik.

A horizontális célok a település fejlesztésének és tervezésének egészét meghatározó alapvető elvárások és kritériumok összessége, melyeket a célrendszer egészének meghatározásánál, a megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakításánál, ezek végrehajtásánál egyaránt következetesen érvényesíteni kell.

Jász-Nagykun-Szolnok megye területfejlesztési programja, illetve területfejlesztési koncepciója a korábbiakban ismertetettek szerint a következő horizontális célokat kezeli prioritásként:

- H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Jászárokszállás településfejlesztési koncepciója a város legfőbb horizontális céljának a **fenntartható egyensúly** elérését tekinti, mely egyrészt a **fenntarthatóságot**, azaz az erőforrásokkal való tudatos gazdálkodást jelenti, másrészt pedig az egyensúlyt, vagyis a nyugalmi állapot felé tartást.

Jászárokszállás a településfejlesztési koncepció kidolgozása során a következő horizontális célokat határozta meg az említett dokumentumok céljai mentén:

- **Digitális kompetenciák fejlesztése**
Okos város program (okos megoldások, e-ügyintézés bevezetése)

A városok digitális átállásának végső célja a város működtetésének, fenntartásának hatékonyságnövelése elsősorban a helyi lakosság elégedettségének, életminőségének, „jól létének” növelése érdekében.

Jászárokszállás esetében a digitális átállás még gyerekcipőben jár, így a város céljai között szerepel a digitális kompetenciák fejlesztése a szolgáltatók és a használók oldalán egyaránt.

A közép- és fiatalkorú lakosság jellemzően jól eligazodik a digitális megoldások világában, azonban az idősebb korosztály alapkompenciáinak fejlesztése fontos cél.

Ehhez kapcsolódó és további cél a város szolgáltatásainak applikáción keresztüli elérhetőségének biztosítása, valamint az okos város program megalapozása, melynek lényege közterületi okos megoldások alkalmazása (pl. WI-FI pont, okos játszótér, okos padok telepítése).

- **Növekvő energiahatékonyság – Energetikai fejlesztések megvalósítása**

A digitális átállás mellett az elmúlt évtizedekben egyre hangsúlyosabb célt jelent a zöld átállás előmozdítása. A fenntartható fejlődés egyik fontos eleme az energiafelhasználás racionalizálása, amely Jászárokszállás város egyik fontos célkitűzése a következő években.

A tervek szerint 2030-ig számos közintézmény komplex energetikai fejlesztésen és korszerűsítésen esik majd át.

Az elmúlt időszakban már megkezdődött az önkormányzati épületek komplex energetikai fejlesztése, a stratégia középtávú céljai között szerepel az idősek otthona épületének komplex energetikai fejlesztése, az orvosi rendelő épületének komplex energetikai fejlesztése, valamint az óvoda épületének energetikai fejlesztése is.

- **Bővülő foglalkoztatottság**

Jászárokszálláson a vállalkozások számának alakulása növekvő tendenciát mutat a településen, azonban az országos és a megyei átlagot még nem éri el. A település egyik legfontosabb célja az Ipari Park és környezetének vonzóbbá tétele, további folyamatos fejlesztések és egyéb lehetőségek megteremtése a hosszútávú versenyképesség érdekében.

Ennek érdekében középtávon elsősorban infrastrukturális fejlesztések kerültek megtervezésre, ami azon túl, hogy további vállalkozásokat vonz a településre, hozzájárul új munkahelyek megteremtéséhez is.

- **Hálózatosodás - Civil együttműködések bővítése**

Az infrastrukturális és működtetést érintő beavatkozásokon túl a kevésbé kézzelfogható, sokoldalú érdekeket kiegyensúlyozó és perspektívát kínáló együttműködési hálózatok kiépítése, fejlesztése szintén a város egyik fő horizontális célkitűzése.

Jászárokszállás és közvetlen vonzáskörzetének pozíciója tovább erősíthető, ha helyi és várostérségi szinten minél szélesebb tudásbázisra támaszkodhat. A különböző partnerségek, a civil szervezetekkel való együttműködések a hálózatosodás szintjének növekedését segítik elő, illetve a lokális integrációt is mélyítik.

1.1.3 A város fejlesztését szolgáló átfogó célok

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Program, illetve Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepciója által meghatározott megyei fejlesztési irányok egybevágóan Jászárokszállás városfejlesztésének átfogó céljaival.

Megyei Területfejlesztési célok	Jászárokszállás Város céljai
Növekvő versenyképesség	Gazdasági potenciál növelése
	Gazdasági ágak fejlesztése
	Foglalkoztatottság növelése
	Képzés erősítése
	Önkormányzati feladatok teljesítése
Népességmegtartás - Társadalmi felzárkózás	Életminőség javítása
	Élhető város megteremtése
	Közösségi érdekek érvényesítése
	Egészségben megélt évek számának növelése
	Életkori sajátosságok figyelembevétele
Kedvező állapotú környezet	Épített környezet fejlesztése
	Arculati megjelenés erősítése
	Területrendezés újragondolása
	Közterületek rendezése
	Közművesítési- és környezetvédelmi intézkedések
Vonzó-élhető települések	Klímatudatos lépések megtétele, klímaadaptáció
	Zöldterületek fejlesztése
	Közlekedés fejlesztése
	Klímatudatos településfejlesztés
	Káresemények elkerülése

1.1.3.1 A város fejlesztését szolgáló célterületek

1.1.3.1.1 Gazdasági célú fejlesztések

Jászárokszállás esetében kiemelten fontos a gazdaságfejlesztés tudatos koordinációja és a gazdaságösztönzési eszközök alkalmazása.

A gazdasági célú fejlesztések nem csak a helyi gazdaság és a helyi vállalkozások szempontjából fontosak. A fejlesztések közvetlenül hozzájárulnak a stratégia célok eléréséhez, úgy, mint a foglalkoztatás bővítése, a lakosság helybentartása, az elvándorlás

megakadályozása. Emellett komoly bevételt hoznak az önkormányzat számára, ami további fejlesztésekre ad lehetőséget, ezáltal élhetőbb, vonzóbb település kialakítását teszik lehetővé.

Ipari park alpinfrastruktúrájának fejlesztése

A város egyik legfontosabb célja az Ipari Park és környezetének vonzóbbá tétele, további folyamatos fejlesztések és egyéb lehetőségek megteremtése a hosszútávú versenyképesség érdekében. A fejlesztések célja a meglévő települési üzleti infrastruktúra innovációja az alapvető feltételek megteremtésével, hozzájárulva a már működő vállalkozások tevékenységeinek színvonalasabb és gördülékenyebb ellátásához, valamint az új vállalkozások betelepülésének ösztönzéséhez.

A gazdasági aktivitás növekedésével tovább erősödik a város térségben betöltött szerepe.

Piactér felújítása és bővítése

A beruházás célja a jászárokszállási Piactér és környezetének felújítása, amelynek fő eleme a meglévő Piaccsarnok bővítéssel egybekötött felújítása. A tervek szerint a meglévő 456 m²-es épülettovábbi 247 m²-rel kerül kibővítésre, a fenntartás költségeit pedig megújuló energiahasználatával szeretnénk biztosítani. Ezen kívül indokolt a piaccsarnok akadálymentesítésének elvégzése, járda- és parkolóépítés, valamint biztonsági kamerák és kézfertőtlenítők telepítése. A Piactér egyszerre gazdasági és közösségi színtér is, így kiemelt szerepe van a város életében.

1.1.3.1.2 Turisztikai és rekreációs célú fejlesztések

A város turisztikai adottságai kevésbé kedvezőek az országos átlaghoz képest. Jász-Nagykunszolnok vármegye, így Jászárokszállás turisztikai veszélyeztetettsége kb. 15%-kal meghaladja az országos átlagot, emellett Jászárokszállás a környező településekhez képest is kevesebb turisztikai vonzerővel, turisztikai attrakcióval rendelkezik.

A tervek szerint a turisztikai és rekreációs fejlesztések vonzóbb turisztikai célponttá teszik a várost.

Termál- és strandfürdő fejlesztése és bővítése

Jászárokszállás legjelentősebb turisztikai attrakciója a termálvizes strandfürdő, melynek környezetében kiépült üdülőövezet található.

A tervek szerint megépítésre kerülne egy fedett medence és gazdaságosabb módon újjáépítésre kerülnének a kiszolgáló helyiségek, valamint az öltözők. Új, wellness szolgáltatások kerülnének kialakításra, ezzel is fokozva a turisztikai vonzerőt. Hosszabb távú cél a strandfürdő köré települő turisztikai célpontok megjelenése.

Horgászto és környezetének rekreációs fejlesztése

A településen található a három hektár vízterületű Peresi Tó, amely horgászásra kiválóan alkalmas. A tavat egész évben termálvíz táplálja, így a téli időszakban is van lehetőség a horgászatra. A fejlesztés célja a tó környezetének, körbejárhatóságának fejlesztése.

Városi arculat kialakítása

Cél egy egységes városkép, arculat kialakítása, a városképhez szükséges egységes koncepció és (utcabútorok, feliratok, utcatábla, stb.) és arculati kézikönyv elkészítése. Az egységes arculat turisztikai szempontból is kedvezően befolyásolja a város imázsát.

Árokszállás kártya bevezetése

Cél a helyiek és a turisták számára egy olyan kártya bevezetése, amely különböző jogosultsági feltételek mentén tartalmaz kedvezményes hozzáférést a városban elérhető szolgáltatások igénybevételére. A kártya bevezetésének célja a lakosság helybentartása, a turisztikai vonzerő növelése, valamint a helyi gazdaság erősítése, támogatása.

1.1.3.1.3 Közlekedés célú fejlesztések

A közlekedéscélú fejlesztések közé tartoznak a közlekedési infrastruktúra fejlesztések, a közösségi közlekedést érintő fejlesztések, valamint a parkolás kérdése is.

A közlekedési infrastruktúra hálózatának fejlesztése pozitívan befolyásolja a helyi vállalkozások gazdasági környezetét, a munkába járás körülményeit egyaránt.

Út - és járdaépítések, illetve rekonstrukciók

A fejlesztések célja a településen található belterületi úthálózat és járdahálózat rekonstrukciója, illetve kiépítése.

Jelenleg a gyalogosforgalom a szélesebb utcákban járdák igénybevételével, míg a keskenyebbekben a gépjárművekkel közös felületen zajlik. Az úthálózat sok helyen erősen elhasználódott, rekonstrukciója, erősen indokolt.

A városban már elkezdődött az ilyen jellegű fejlesztések folyamata, de ezek a fejlesztések térben és időben elkülönülő elemekből álló projektek, folyamatosan szükséges az infrastruktúra állapotának figyelemmel kísérése, fejlesztése.

Kerékpárút hálózat további fejlesztése

Meglévő kerékpárút található a Kossuth Lajos utca mellett a Városháza és Ipari park között, valamint a Széchenyi István utca mentén a Városházától a város szélén felé.

Az egész város területén szükséges további kerékpáros útvonalak kiépítése vagy kijelölése a biztonságos kerékpáros közlekedés érdekében.

1.1.3.1.4 Kékinfrastruktúra fejlesztések

A kékinfrastruktúra elsősorban a városi vízelvezetés javítását szolgálja, és a városi árvizekkel és belvizekkel szembeni ellenálló képességre összpontosít.

Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója

A fejlesztések célja a csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója, mivel a város csapadékvíz-elvezető rendszere erősen amortizálódott, hiányos. A város több részén is a vízelvezető árkok már eliszaposodtak, helyenként már teljesen feltöltődtek. Funkciójuk

betöltésére alkalmatlanok. A település egész területén szükséges a csapadékvíz-elvezető rendszerek kiépítése vagy rekonstrukciója.

Cél a város élhetőbbé tétele, vízkárvesélyeztetettségének csökkentése a klímaalkalmazkodási képességének javításával. Kiemelt cél a vizek helybentartása, a klímaváltozás hatásainak mérséklése az élhetőbb, zöldebb település érdekében.

Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések

A város kül- és belterületén egyaránt szükségesek a különböző vízgazdálkodási beavatkozások. Míg a Szarvagy-patak mentén az árvíz, a település belterületén inkább a belvíz okozott gondot. A településen átfolyó Gyöngyös-patak, illetve Szarv-ág patak, valamint a domborzati viszonyok miatt árvíz által veszélyeztetett területek is találhatóak.

1.1.3.1.5 Energetikai fejlesztések

A város amellet, hogy folyamatosan igyekszik havi kiadásait a lehető legkisebbre csökkenteni, elkötelezett a klímavédelem, a környezettudatos megoldások és a megújuló energiák használata mellett.

Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése

Egyik kiemelt cél az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése. Az intézmények fenntartása jelentős terhet ró a költségvetésre, kiváltképp a téli időszakban. Ennek oka főleg az épületek rossz energetikai adottságaiból adódik. Lehetőség szerint folyamatosan zajlik az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése, több épület komplex felújítása megtörtént. Az elkövetkező időszakban az energiafejlesztések célja idők otthona épületének komplex energetikai fejlesztése, az orvosi rendelő épületének komplex energetikai fejlesztése, valamint az óvoda épületének energetikai fejlesztése.

1.1.3.1.6 Szociális célú fejlesztések

Az önkormányzat feladata a szociális biztonság megteremtése és a város lakossága számára a szociális alapszolgáltatások nyújtása. Jászárokszállás Város Önkormányzata a törvényben meghatározott kötelező feladatellátáson túl önként is vállal feladatokat annak érdekében, hogy a lakosság megfelelő támogatásokban, segítségben részesülhessen.

Házi segítségnyújtás bevezetése, fejlesztése

A fejlesztés célja a házi segítségnyújtás rendszerének helyi fejlesztés, illetve csatlakozás az országos házi segítségnyújtás rendszerhez.

Általános iskola bővítése és korszerűsítése

Az általános iskola felújítása és bővítése az egyik legsürgősebb feladat, mivel az iskola mérete és állapota sem felel meg a jelenlegi gyermekszámnak. A tervezett fejlesztés célja az iskolaépület bővítése minimum 5 új tanteremmel és ebédlővel, valamint a már meglévő infrastruktúra teljes körű felújítása.

Bérlakás-program

A különböző közszolgáltatások fenntartásához szükséges szolgálati lakás, bérlakás, szociális bérlakás állomány állagának javítása időszerű lenne. A program célja a lakások színvonalának emelése, valamint újak építése/vásárlása, egyben új célcsoportok bevonása a programba.

Apartmanház bővítése és korszerűsítése

Jászárokszállás Város Önkormányzatának fenntartásában működik az Idősek Bentlakásos Otthona (Apartmanház), mely biztosítja a 24 órás ellátást a város azon lakosainak, akik ellátása saját maguk, illetve a hozzátartozóik részéről nem megoldható.

Az Apartmanház korszerűsítése és a szolgáltatások fejlesztése a szociális ellátás erősítését szolgálják.

1.2. A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A város fejlesztési irányvonalai és céljai megegyeznek a vármegye tematikus célkitűzéseivel, a területi célok is ezen vonalak mentén kerültek megtervezésre, kidolgozásra.

Tematikus célok\Területi célok	Növekvő versenyképesség	Népességmegtartás – Társadalmi felzárkózás	Kedvező állapotú környezet	Vonzó-élhető települések
Piactér felújítása és bővítése				
Általános iskola bővítése és korszerűsítése				
Apartmanház bővítése és korszerűsítése				
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése				
Ipari park alpinfrastruktúrájának fejlesztése				
Munkácsy utca felújítása és ivóvízhálózat rekonstrukciója				
Déryné-Vasút utcák csapadékvíz-elvezető rendszerének rekonstrukciója kiegészítve útépítéssel				
Termál- és strandfürdő fejlesztése				
Horgásztó és környezetének rekreációs fejlesztése				
Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója				
Út- és járdaépítés, illetve rekonstrukció				
Kerékpárút hálózat további fejlesztése				
Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések				
Városi arculat kialakítása				
Árokszállás kártya bevezetése				
Smart City/Okosváros program				
Házi segítségnyújtás fejlesztése				
Bérlakás-program				

2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia alapvetően programozási dokumentum, de tartalmaz konkrét, operatív jellegű információkat is.

Jászárokszállás Integrált Településfejlesztési Stratégiája tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat, amelyek a meghatározott célok eléréséhez szükségesek. A fejlesztések nem csak az akcióterületekre koncentrálódó beruházási projektek, hanem a város egészére kiterjedő hálózatos- és soft projektek is.

Az ITS az alábbi projekt-típusokat különbözteti meg:

- **Akcióterületi projektek:**

Akcióterületi projektek azok a fejlesztések, amelyek térben egy meghatározott területre összpontosítanak és egymással összefüggésben vannak vagy egymást erősítik, esetleg egymásra épülnek az adott területen.

Ezek azok a területek, ahol az önkormányzat középtávon koncentráltabb, nagyobb léptékű fejlesztéseket, beavatkozásokat tervez az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében. A fejlesztések volumene, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

- **Akcióterületen kívüli projektek:**

Nem minden – a város területén megvalósuló – projekt köthető akcióterülethez, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak. Ezeket összesítve akcióterületen kívüli projekteknek nevezzük.

Ilyen jellegű projektek a következők:

- **Hálózatos projektek:**

Hálózatos projektek jelen esetben a város egész területére vagy több akcióterületre is kiterjedő fejlesztések, melyek kiterjedésüknél és jellegüknél fogva időben nem egyszerre valósulnak meg.

Ilyen hálózatos projektek a következők:

- Út- és járdaépítés, illetve rekonstrukció;
- Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója;
- Kerékpárút hálózat további fejlesztése;
- Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések;
- Bérlet-program.

- **Soft projektek:**

Soft projektek a célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű fejlesztések, tevékenységek.

Ilyen soft projektek a következők:

- Városi arculat kialakítása;
- Árokszállás kártya bevezetése;

- Smart City/Okosváros program;
- Házi segítségnyújtás fejlesztése.

A tervezett és folyamatban lévő beavatkozások egymással szoros összefüggésben vannak, egymást erősítik, szinergikus kapcsolatuk érvényesül.

2.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

A város nagyságából adódóan az akcióterületek kialakítása során a fejlesztések méretének és hatásának megfelelően, illetve az elaprózódás elkerülése miatt, három akcióterület került kijelölésre, lehatárolásra.

Ezek a területek azok, ahol az önkormányzat középtávon koncentráltabb, nagyobb léptékű fejlesztéseket, beavatkozásokat tervez.

A területek lehatárolása a már meglévő adottságok és funkciók, illetve a város fejlesztési céljainak figyelembevételével történt.

Az akcióterületeken, illetve az akcióterületeken kívül tervezett fejlesztések is ezekhez a célokhoz mérten lettek meghatározva.

Forrás: Saját szerkesztés

Az akcióterületek kijelölése nem jelenti azt, hogy egyéb, nem ezen területekre eső beavatkozások háttérbe szorulnak a városban. A területek kijelölésével beazonosítható, hogy hová szükséges és érdemes az erőforrásokat koncentrálni középtávon.

1. akcióterület – A városközpont

Az akcióterület bemutatása:

A városközpont évszázadok óta a település központi területe. Itt található a közigazgatási központ, ezen a területen helyezkednek el a város főbb intézményei, a templom és számos park is.

Az akcióterületen tervezett fejlesztések bemutatása:

A város olyan célokat határozott meg, amelyek általánosságban javítják a településképet, vonzóbbá, elérhetőbbé varázsolják mind a lakónépesség, mind a befektetők és a turisták számára is. A településközpont fejlesztése, az intézmények fokozatos felújítása elősegítik a város megtartóerejét, ösztönzik a kereskedelmi és turisztikai szolgáltatások bővítését, így növelik a település gazdasági versenyképességét is.

Egyik kiemelt cél az önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése. Az intézmények fenntartása jelentős terhet ró a költségvetésre, kiváltképp a téli időszakban. Ennek oka főleg az épületek rossz energetikai adottságaiból adódik.

A város amellet, hogy folyamatosan igyekszik havi kiadásait a lehető legkisebbre csökkenteni, elkötelezett a klímavédelem, a környezettudatos megoldások és a megújuló energiák használata mellett.

Az elmúlt időszakban már megkezdődött az önkormányzati épületek komplex energetikai fejlesztése és ez az elkövetkező időszakban tovább folytatódik részben pályázati, részben saját forrásból. A stratégia középtávú céljai között az idősek otthona épületének komplex energetikai fejlesztése, az orvosi rendelő épületének komplex energetikai fejlesztése, valamint az óvoda épületének energetikai fejlesztése valósul majd meg.

Az oktató, nevelő intézmények felújítása, korszerűsítése, szükség esetén bővítése is folyamatosan zajlik a településen. A bölcsőde bővítése és az óvodák felújítása a közelmúltban megtörtént. Az oktatási intézmények közül jelenleg az általános iskola felújítása és bővítése a legsürgősebb feladat, mivel az iskola mérete és állapota sem felel meg a jelenlegi gyermekszámnak. A tervezett fejlesztés célja az iskolaépület bővítése minimum 5 új tanteremmel és ebédlővel, valamint a már meglévő infrastruktúra teljes körű felújítása.

A középtávú fejlesztési célok között szerepel az Idősek Bentlakásos Otthonának, azaz az Apartmanháznak a bővítése és korszerűsítése is. Az Apartmanház biztosítja a 24 órás ellátást a város azon lakosainak, akik ellátása saját maguk, illetve a hozzátartozóik részéről nem megoldható. Az országos tendenciákhoz hasonlóan a Jászárokszállás várost is érinti az elöregedés problémája, mely fokozott terhet jelent az egészségügynek, idősgondozásnak is.

A fejlesztés célja az Apartmanház bővítése és korszerűsítése, valamint a szolgáltatások fejlesztése.

Szintén a fejlesztések között szerepel a jászárokszállási Piac tér és környezetének felújítása is, amelynek fő eleme a meglévő Piacsarnok bővítéssel egybekötött felújítása. A tervek szerint a meglévő épület további 247 m²-rel kerül kibővítésre, a fenntartás költségeit pedig megújuló energiahasználatával szeretnénk biztosítani. A Piac tér egyszerre gazdasági és közösségi színtér is, így kiemelt szerepe van a város életében.

Az akcióterületi projektek hozzájárulása a stratégiai célokhoz:

A tervezett projektek mindegyike hozzájárul a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Integrált Területi Program céljaihoz.

Illeszkedés az alábbi átfogó célokhoz:

- A1) Bővülő gazdaság – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) Élhető és élhető környezet – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) Emelkedő közjó – Gyarapodó - együttműködő társadalom

Illeszkedés az alábbi területi célokhoz:

- T1) Új növekedési övezet – Jászság és a szolnoki településegység Budapest kiteljesedő erőterében
- T2) Felzárkózó tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- T3) Formálódó Tisza-Ökorégió – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

Illeszkedés az alábbi specifikus célokhoz:

- S1) Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- S2) Értéktörő tájhasználat – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
- S3) Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek

Illeszkedés az alábbi horizontális célokhoz:

- H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Az akcióterületen tervezett fejlesztések forrásai:

A tervezett fejlesztések megvalósítását a város a 2021-2027 fejlesztési időszak Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) pályázati konstrukcióból, illetve saját forrásaiból kívánja megvalósítani.

2. akcióterület – Az ipari park és környezete

Az akcióterület bemutatása:

Napjainkban a város gazdaságát az autópálya vonzáskörzetében fekvő Jászárokszállási Ipari Park határozza meg. A jászárokszállási iparterület 1998-ban indult el a nagyobb léptékű fejlődés útján. A több évig tartó következetes fejlesztésnek köszönhetően, Jászárokszállás megfelelt a 19/1997. (V.14.) számú IKIM rendeletben előírtaknak, így 2002. június 24-től jogosult az Ipari Park cím viselésére. A már működő vállalkozások, illetve a betelepülni szándékozók számára több hektárnyi terület áll rendelkezésre.

A város földrajzi elhelyezkedése, az M3-as autópálya könnyű megközelíthetősége kedvezően befolyásolja a vállalkozási környezet fejlődését.

Az Ipari Park szerepe térségi-kistérségi szinten is igen jelentős, mert bővíti a foglalkoztatási lehetőségeket és a helyi gazdaságra is élénkítő hatást gyakorol. Az Ipari Park továbbfejlesztésére adottak a feltételek, a terület rendelkezésre áll az új vállalkozások betelepítéséhez.

A város bevételeinek jelentős részét teszi ki a helyi iparüzési adó, így az önkormányzat elkötelezett a terület folyamatos fejlesztése mellett.

Napjainkban már több vállalkozás működik az Ipari Parkban, tevékenységi körük igen szerteágazó.

Az akcióterületen tervezett fejlesztések bemutatása:

Jászárokszállás gazdasági adatainak országos és térségi átlagokkal való összehasonlítása során megállapítható, hogy ugyan a vállalkozások számának alakulása növekvő tendenciát mutat a településen, azonban a vállalkozások száma az országos és a megyei átlagot még nem éri el. A település egyik legfontosabb célja az Ipari Park és környezetének vonzóbbá tétele, további folyamatos fejlesztések és egyéb lehetőségek megteremtése a hosszútávú versenyképesség érdekében.

Ennek érdekében az akcióterületen középtávon elsősorban infrastrukturális fejlesztések kerültek megtervezésre, úgy, mint az Ipari Park alapinfrastruktúrájának folyamatos fejlesztése. A fejlesztések célja a meglévő települési üzleti infrastruktúra innovációja az alapvető feltételek megteremtésével, hozzájárulva a már működő vállalkozások tevékenységeinek színvonalasabb és gördülékenyebb ellátásához, valamint a kedvező környezeti feltételek okán az új vállalkozások betelepülésének ösztönzéséhez.

A projekt keretében az Ároki út szilárd burkolattal történő kiépítése valósul meg a kapcsolódó parkolók és járda kialakításával. A fejlesztés során kialakításra kerül továbbá egy

tehergépjármű forduló, valamint ivóvíz vezeték-, szennyvízelvezetés-, és csapadékvíz elvezetés, valamint a közvilágítás kiépítése valósul meg.

Emellett különböző útépítési és útfejlesztési projektek valósulnak meg az ipari területeken és a környező területeken és az ipari területek könnyebb megközelíthetősége és a városközpont elkerülése érdekében.

Az Ipari Park megléte számos lehetőséget jelent a város életében települési, és kistérségi, térségi szinten is. Az Ipari Park rendelkezik azzal az infrastruktúrával, amely segítheti az új vállalkozásokat, hiszen az infrastruktúra-fejlesztési költségek igen magasak lehetnek egy új telephely esetén.

Cél a jelenleg az Ipari Parkban működő vállalkozások mellé új, eddig nem jelenlévő iparágakkal foglalkozó vállalkozások betelepítése. Az ipari parkba betelepülő cégek számának növekedése ezen felül a helyi adóbevételek növekedését eredményezi, így Jászárokszállás Város Önkormányzata számára kiemelt cél, hogy komplex, szolgáltatói, vállalkozóbarát tevékenységet folytató ipari üzemek települjenek be a gazdasági területekre, melyek vonzó hatással vannak a további vállalkozások számára.

A mezőgazdasági feldolgozóipar kialakítása számos új lehetőséget teremthet új típusú vállalkozások betelepüléséhez, illetve ezáltal a város gazdasági életének fellendítéséhez is. Az ipar várhatóan nagymértékű munkaerőt igényel, így a foglalkoztatás bővítéséhez is jelentősen hozzájárul, mind települési, mind térségi szinten.

Fontos megjegyezni, hogy Jászárokszállást Budapest, Gyöngyös, Hatvan és Jászfényszaru munkaerőpiaci vonzáskörzete is érinti. Miközben tehát a település vonzást fejt ki szűkebb környezetére, területén több település vonzó hatása is érvényesül. A munkaerő elvándorlás megakadályozása érdekében is nagyon fontos cél az ipari területek fejlesztése, melyek segítségével helyben teremthetők új munkahelyek.

Az akcióterületi projektek hozzájárulása a stratégiai célokhoz:

A tervezett projektek mindegyike hozzájárul a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Integrált Területi Program céljaihoz.

Illeszkedés az alábbi átfogó célokhoz:

- A1) Bővülő gazdaság – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) Élhető és élhető környezet – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) Emelkedő közjó – Gyarapodó - együttműködő társadalom

Illeszkedés az alábbi területi célokhoz:

- T1) Új növekedési övezet – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiteljesedő erőterében
- T2) Felzárkózó tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- T3) Formálódó Tisza-Ökorégió – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

Illeszkedés az alábbi specifikus célokhoz:

S1) Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében

S3) Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek

Illeszkedés az alábbi horizontális célokhoz:

H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom

H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése

H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Az akcióterületen tervezett fejlesztések forrásai:

A tervezett fejlesztések megvalósítását a város a 2021-2027 fejlesztési időszak Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) pályázati konstrukcióiból, illetve saját forrásaiból kívánja megvalósítani.

3. akcióterület – Az üdülőterület

Az akcióterület bemutatása:

A város turisztikai adottságai kevésbé kedvezőek az országos átlaghoz képest. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, így Jászárokszállás turisztikai veszélyeztetettsége kb. 15%-kal meghaladja az országos átlagot, elsősorban a jelentősebb kitettség és a gyengébb alkalmazkodóképesség miatt.

A vendégéjszakák tekintetében elmondható, hogy a város az országos és megyei átlagok alatti értékekkel rendelkezik, így különösen fontosak a turisztikai- és rekreációs célú fejlesztések a településen.

A városra a termálvízre alapozott idegenforgalom a jellemző, egyik vonzereje a termál- és strandfürdő, ami üdülésre kikapcsolódásra ad lehetőséget, illetve további turisztikai potenciált rejt a horgászturizmus is.

Az üdülőövezet a város délkeleti részén található terület, ahol szabályos utcaserkezet és azonos nagyságú telkek figyelhetők meg. Az itt található házak kialakítása és tájolása többnyire egyforma, az utcakép rendezett, egységesnek hat.

Ezen az akcióterületen található a Jászárokszállási Termál- és Strandfürdő, valamint a Peres-tó is, mely horgászásra kiválóan alkalmas.

Az akcióterületen tervezett fejlesztések bemutatása:

Az akcióterületen két kiemelt fejlesztési irányvonal valósul majd meg. Az egyik irányvonal a Jászárokszállási Termál- és Strandfürdő és környezete.

Jászárokszállás legjelentősebb turisztikai attrakciója a termálvizes strandfürdő, melynek környezetében kiépült üdülőövezet található. A fürdő jelenleg 2 hektáros területen üzemel, a medencék vízellátását egy 380 m-es hideg vizes és egy 702 m-es 52 °C-os hőmérsékletű termálkút táplálja.

A fürdő jelenleg 3 medencével (termálmedence, úszómedence, gyermekmedence) kizárólag a nyári szezonban várja vendégeit. Az elmúlt években a látogatószám 50-55 ezer fő körül mozgott, melyet a fejlesztésekkel lehet tovább növelni.

A tervek szerint megépítésre kerülne egy fedett medence és gazdaságosabb módon újjáépítésre kerülnének a kiszolgáló helyiségek, valamint az öltözők. Új, wellness szolgáltatások kerülnének kialakításra, ezzel is fokozva a turisztikai vonzerőt. Hosszabb távú cél a strandfürdő köré települő turisztikai célpontok megjelenése.

A másik irányvonal a három hektár vízterületű horgászásra és pihenésre kiválóan alkalmas Peres Tó és környezetének, körbejárhatóságának fejlesztése.

A fürdő, a horgásztó fejlesztése, illetve turistabaráttá alakítása, a kerékpárút befejezése, és a hozzá kapcsolódó szolgáltatások kialakítása vonzóbb turisztikai célponttá teszik a várost. Cél a város turisztikai vonzerejének növelése, valamint a helyi foglalkoztatási típusok bővítése a vendéglátáson keresztül.

Az akcióterületi projektek hozzájárulása a stratégiai célokhoz:

A tervezett projektek mindegyike hozzájárul a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Integrált Területi Program céljaihoz.

Illeszkedés az alábbi átfogó célokhoz:

- A1) Bővülő gazdaság – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) Élhető és élhető környezet – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) Emelkedő közjó – Gyarapodó - együttműködő társadalom

Illeszkedés az alábbi területi célokhoz:

- T1) Új növekedési övezet – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiteljesedő erőterében
- T2) Felzárkózó tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- T3) Formálódó Tisza-Ökorégió – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

Illeszkedés az alábbi specifikus célokhoz:

- S1) Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- S2) Értéktörő tájhasználat – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
- S3) Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek

Illeszkedés az alábbi horizontális célokhoz:

H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom

H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése

H3) Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása

H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Az akcióterületen tervezett fejlesztések forrásai:

A tervezett fejlesztések megvalósítását a város a 2021-2027 fejlesztési időszak Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) pályázati konstrukcióiból, illetve a 2013-2020 Vidékfejlesztési Program (VP) fejlesztési hozzájárulásából, valamint a Közös Agrárpolitika (KAP) támogatási rendszerének segítségével, illetve saját forrásaiból kívánja megvalósítani.

2.2. Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

A három kijelölt akcióterületen és az akcióterületek kívül megvalósításra kerülő projekteket és ütemezésüket összefoglalóan a következő táblázat tartalmazza:

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. akcióterület - Városház									
Piacter felújítása és bővítése	A beruházás célja a jászárokszállási Piacter és környezetének felújítása, amelynek fő eleme a meglévő Piacsarnok bővítéssel egybekötött felújítása.								
Általános iskola bővítése és korszerűsítése	Az oktatási intézmények közül jelenleg az általános iskola felújítása és bővítése a legsürgősebb feladat. Az iskola mérete és állapota nem felel meg a jelenlegi gyermekszámoknak. A fejlesztés célja az iskolaépület bővítése minimum 5 új tanteremmel és ebédlővel, valamint a már meglévő infrastruktúra teljes körű felújítása.								
Apartmanház bővítése és korszerűsítése	Az Idősek Bontlakásos Otthona biztosítja a 24 órás ellátást a város azon lakosainak, akik ellátása saját maguk, illetve a hozzátartozóik részéről nem megoldható. A fejlesztés célja az Apartmanház bővítése és korszerűsítése, valamint a szolgáltatások fejlesztése.								
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	Jászárokszállás Város Önkormányzata a jelenlegi gazdasági helyzetben igyekszik havi kiadásait a lehető legkisebbre csökkenteni. Ennek érdekében a fejlesztés célja az idősek otthona épületének, az orvosi rendelő épületének komplex energetikai fejlesztése, valamint az óvoda épületének energetikai fejlesztése.								

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2. akcióterület - Az ipari park és környezete									
Ipari park alpinfrastruktúrájának fejlesztése	A fejlesztés célja meglévő települési üzleti infrastruktúra fejlesztése az alapvető feltételek megteremtésével, hozzájárulva a már működő vállalkozások tevékenységeinek színvonalasabb és gördülékenyebb ellátásához, valamint a kedvező környezeti feltételek okán az új vállalkozások betelepülésének ösztönzéséhez.								
Munkácsy utca felújítása és ivóvízhálózat rekonstrukciója	A fejlesztés célja a 3203 sz. Gyöngyös-Jászberény összekötő út és a 3231 sz. Pusztamonostor-Jászárokszállás országos összekötő utak között meglévő, belterületi út közlekedési állapotának javítása. A megjelölt út egyfajta elkerülő útként működik, hogy Gyöngyös-Jászberény összekötő út felől az M3-as autópálya irányából az ipartelep irányába közlekedő járművek elkerüljék a városközpontot.								
Déryné-Vasút utcák csapadékvíz-elvezető rendszerének rekonstrukciója kiegészítve útépítéssel	A fejlesztés célja csapadékvíz-elvezető rendszer kiépítése és rekonstrukciója a Déryné és Vasút utcákban, valamint a Vasút utca Déryné utca és Ágói utca közötti szakaszának aszfalttal történő burkolására. Ez a szakasz összeköti a Vasút utcai iparterületet az Ágói utca túlsó oldalán található iparterülettel, így kiemelten fontos a burkolás, hogy a tehergépkocsik számára is könnyen járható legyen a szakasz, illetve elkerüljék a városközpontot.								

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
3. akcióterület - Az üdülőterület									
Termál- és strandfürdő fejlesztése	A beruházás célja a turisztikai vonzerő növelése, illetve egy fedett medence és a kapcsolódó kiszolgáló helyiségek, valamint wellness részleg építése.								
Horgászto és környezetének rekreációs fejlesztése	A beruházás célja a turisztikai vonzerő növelése, kulturált pihenésre alkalmas horgászto kialakítása, a horgászto körbejárhatóságának biztosítása, valamint kapcsolódó létesítmények és rekreációs lehetőségek kiépítése.								
Akcióterületen kívüli projektek									
Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója	A fejlesztések célja a csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója, mivel a város csapadékvíz-elvezető rendszere erősen amortizálódott, hiányos. Cél a város élhetőbbé tétele, vízkárveszélyeztetettségének csökkentése a klímaalkalmazkodási képességének javításával. Kiemelt cél a vizek helybentartása, a klímaváltozás hatásainak mérséklésére, az élhetőbb, zöldebb település érdekében.								
Út- és járdaépítés, illetve rekonstrukció	A fejlesztések célja a településen található belterületi úthálózat és járdák rekonstrukciója, kiépítése.								
Kerékpárút hálózat további fejlesztése	A fejlesztések célja a településen található belterületi úthálózat és járdák rekonstrukciója, kiépítése.								
Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések	A város kül- és belterületén egyaránt szükségesek a különböző vízgazdálkodási beavatkozások. Míg a Szarvagy-patak mentén az árvíz, a település belterületén inkább a belvíz okozott gondot.								

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Akcióterületen kívüli projektek									
Városi arculat kialakítása	Cél egy egységes városkép, arculat kialakítása, a városképhez szükséges egységes koncepció és (utcabútorok, feliratok, utcatábla, stb.) és arculati kézikönyv elkészítése. Az egységes arculat turisztikai szempontból is kedvezően befolyásolja a város imázsát.								
Árokszállás kártya bevezetése	Cél a helyiek és a turisták számára egy olyan kártya bevezetése, amely különböző jogosultsági feltételek mentén tartalmaz kedvezményes hozzáférést a városban elérhető szolgáltatások igénybevételére. Cél a lakosság helybentartása, a turisztikai vonzerő növelése, valamint a helyi gazdaság erősítése, támogatása.								
Smart City/Okosváros program	A fejlesztés célja az elektronikus ügyintézés minél szélesebb körű bevezetése, alkalmazása. Emellett a város olyan közterületi okos megoldásokat szeretne alkalmazni, mint a WIFI-pont, az okos játszótér és okos padok. További cél a városi alrendszerek működését figyelő szenzorok telepítése pl. forgalmi csomópontokban (közlekedési, környezeti), épületekben és közterületeken az adatvezérelt működtetés megvalósításához, aminek a pénzügyi és környezeti fenntarthatóság tekintetében kiemelt jelentősége van.								

Projekt megnevezése	Projekt rövid leírása	Projekt ütemezése							
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Akcióterületen kívüli projektek									
Házi segítségnyújtás fejlesztése	A fejlesztés célja a házi segítségnyújtás rendszerének helyi fejlesztés, illetve csatlakozás az országos házi segítségnyújtás rendszerhez.								
Bérlakás-program	A fejlesztések célja a város szociális, illetve egyéb bérlakásainak bővítése. A program célja a meglévő bérlakások színvonalának emelése, valamint újak építése, illetve vásárlása. Emellett új célcsoportok bevonása a programba.								

 előkészítés
 megvalósítás

Forrás: Polgármesteri Hivatal információi és a Településfejlesztési koncepció

2.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

A vázlatos pénzügyi tervet a következő táblázat tartalmazza:

Projekt megnevezése	Projekt becsült költsége (bruttó, Ft)	Lehetséges forrás
1. akcióterület - Városközpont		
Piac tér felújítása és bővítése	183 000 000,-	Vidékfejlesztési Program
Általános iskola bővítése és korszerűsítése	tervezés alatt	EFOP Plusz, TOP Plusz
Apatmanház bővítése és korszerűsítése	tervezés alatt	EFOP Plusz, TOP Plusz
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése	186 000 000,-	TOP Plusz, KEHOP Plusz, saját forrás
2. akcióterület - Az ipari park és környezete		
Ipari park alpinfrastruktúrájának fejlesztése	398 000 000,-	TOP Plusz, saját forrás
Munkácsy utca felújítása és ivóvízhálózat rekonstrukciója	266 000 000,-	TOP Plusz, saját forrás
Déryné-Vasút utcák csapadékvíz-elvezető rendszerének rekonstrukciója kiegészítve útépítéssel	274 000 000,-	TOP Plusz, saját forrás
3. akcióterület - Az üdülőterület		
Termál- és strandfürdő fejlesztése	1 000 000 000,-	TOP Plusz, Vidékfejlesztési Program
Horgásztó és környezetének rekreációs fejlesztése	tervezés alatt	TOP Plusz, Vidékfejlesztési Program

Projekt megnevezése	Projekt becsült költsége (bruttó, Ft)	Lehetséges forrás
Akcióterületen kívüli projektek		
Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója	tervezés alatt	TOP Plusz
Út- és járdaépítés, illetve rekonstrukció	tervezés alatt	TOP Plusz, Vidékfejlesztési Program
Kerékpárút hálózat további fejlesztése	tervezés alatt	TOP Plusz, Vidékfejlesztési Program
Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések	tervezés alatt	TOP Plusz, saját forrás
Városi arculat kialakítása	tervezés alatt	saját forrás
Árokszállás kártya bevezetése	tervezés alatt	saját forrás
Smart City/Okosváros program	tervezés alatt	DIMOP Plusz, saját forrás
Házi segítségnyújtás fejlesztése	tervezés alatt	EFOP Plusz, TOP Plusz
Bérlakás-program	tervezés alatt	EFOP Plusz, TOP Plusz

Forrás: Polgármesteri Hivatal információi alapján

A programelemek költsége az előzetes műszaki-szakmai anyagokon, illetve költségbecslésen alapul, ettől a tényleges költségek lényegesen eltérhetnek.

2.4. Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

Hálózatos projektek:

- **Út- és járdaépítés, illetve rekonstrukció**

A településkép és az lakosság szempontjából is nagyon fontos a közterületek minőségjavítása, amely számos elemet tartalmaz az út- és járdaépítésen, illetve rekonstrukción át a megfelelően kiépített parkolási lehetőségekig.

Jelenleg a gyalogosforgalom a szélesebb utcákban járdák igénybevételével, míg a keskenyebb utcákban a gépjárművekkel közös felületen zajlik.

A fejlesztések célja a településen található belterületi úthálózat és járdahálózat rekonstrukciója, kiépítése.

- **Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója**

A fejlesztések célja a csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója, mivel a város csapadékvíz-elvezető rendszere erősen amortizálódott, hiányos. Cél a város élhetőbbé tétele, vízkárveszélyeztetettségének csökkentése a klímaalkalmazkodási képességének javításával. Kiemelt cél a vizek helyben tartása, a klímaváltozás hatásainak mérséklésére, az élhetőbb, zöldebb település érdekében.

- **Kerékpárút hálózat további fejlesztése**

A lakosság jelentős része a településen belüli közlekedésnél előnyben részesíti a kerékpáros közlekedést. A Kossuth Lajos utca mentén a Városháza és Ipari Park között, valamint a Széchenyi István utca mentén a Városházától a város szélé felé már kiépült kerékpárutak vannak, azonban szükség van egy a vasútállomáshoz vezető kerékpárút kialakítására, illetve további biztonságos kerékpáros útvonalak kijelölésére is. A meglévő kerékpárutak fejlesztésével bővíthető a rekreációs- és sport infrastruktúra is.

- **Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések**

A város kül- és belterületén egyaránt szükségesek a különböző vízgazdálkodási beavatkozások. Míg a Szarvagy-patak mentén az árvíz, a település belterületén inkább a belvíz okozott gondot. A településen átfolyó Gyöngyös-patak, illetve Szarv-ág patak, valamint a domborzati viszonyok miatt árvíz által veszélyeztetett területek is találhatóak.

- **Bérlakás-program**

A fejlesztések célja a város szociális, illetve egyéb bérlakásainak bővítése. A program célja a meglévő bérlakások színvonalának emelése, valamint újak építése, illetve vásárlása. Emellett új célcsoportok bevonása a programba.

A fiatal, családot alapító párok számára lakást, lakhatást biztosítani, ezzel is megakadályozni az elvándorlást.

A városi és városkörnyéki vállalkozások számára bérelhető ingatlanokat biztosítani, hogy a hozzájuk ingázó munkavállalók részére biztosíthassák a szolgálati lakásokat. Az önkormányzat a közfeladatok ellátási színvonalának emelése érdekében orvosi, rendőrségi, stb. szolgálati lakásokat tervez venni vagy építeni.

Soft projektek:

- **Városi arculat kialakítása**

Olyan aspektusok értékelődtek fel, mint az általános imázs, az építészeti arculat, a zöldterületek, a környezet, a város fenntarthatósága, kulturális kínálata – mindazok, amelyek kellően vonzó turisztikai célponttá és lakóhellyé is tesznek egy települést.

Cél egy egységes városkép, arculat kialakítása, a városképhez szükséges egységes koncepció és (utcabútorok, feliratok, utcatábla, stb.) és arculati kézikönyv elkészítése. Az egységes arculat turisztikai szempontból is kedvezően befolyásolja a város imázsát.

- **Árokszállás kártya bevezetése**

Cél a helyiek és a turisták számára egy olyan kártya bevezetése, amely különböző jogosultsági feltételek mentén tartalmaz kedvezményes hozzáférést a városban elérhető szolgáltatások igénybevételére. A kártya bevezetésének célja a lakosság helyben tartása, a turisztikai vonzerő növelése, valamint a helyi gazdaság erősítése, támogatása.

- **Smart City/Okosváros program**

Jászárokszállás esetében a digitális átállás még gyerekcipőben jár, így a város céljai között szerepel a digitális kompetenciák fejlesztése a szolgáltatók és a felhasználók oldalán egyaránt.

A közép- és fiatalkorú lakosság jellemzően jól eligazodik a digitális megoldások világában, azonban az idősebb korosztály alapkompentenciáinak fejlesztése fontos cél. Ehhez kapcsolódó további cél a város szolgáltatásainak applikáción keresztüli elérhetőségének biztosítása, valamint az okos város program megalapozása, melynek lényege közterületi okos megoldások alkalmazása (pl. WI-FI pont, okos játszótér, okos padok telepítése).

- **Házi segítségnyújtás fejlesztése**

A fejlesztés célja a házi segítségnyújtás rendszerének helyi fejlesztése, illetve csatlakozás az országos házi segítségnyújtás rendszerhez.

Az akcióterületen kívül tervezett projektek hozzájárulása a stratégiai célokhoz:

A tervezett projektek mindegyike hozzájárul a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Integrált Területi Program céljaihoz.

Illeszkedés az alábbi átfogó célokhoz:

- A1) Bővülő gazdaság – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) Élhető és élhető környezet – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) Emelkedő közjó – Gyarapodó - együttműködő társadalom

Illeszkedés az alábbi területi célokhoz:

- T1) Új növekedési övezet – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiteljesedő erőterében
- T2) Felzárkózó tiszántúli térségek – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására

Illeszkedés az alábbi specifikus célokhoz:

- S1) Építő munka – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- S3) Vonzó települések – Komfortosodó városok, községek

Illeszkedés az alábbi horizontális célokhoz:

- H1) Hálózatosodás – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) Bővülő foglalkoztatottság – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) Növekvő energiahatékonyság – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) Hozzájárulás a fenntarthatósághoz – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Az akcióterületen kívül tervezett fejlesztések forrásai:

A tervezett fejlesztések megvalósítását a város a 2021-2027 fejlesztési időszak Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) pályázati konstrukcióiból, illetve saját forrásaiból kívánja megvalósítani.

3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

3.1 Helyzetfelmérés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia kapcsán irányadó 314/2012. (XI.8) kormányrendelet alapján Anti-szegregációs Program készítése szükséges azokon a településeken, amelyek területén található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület.

Az Anti-szegregációs Program elsősorban területi dimenzióban, a szegregációs folyamatok szempontjából vizsgálja az esélyegyenlőségi problémák meglétét egy adott településen. Célja, hogy a város javítsa azon területeinek helyzetét, ahol a szegregációnak már jelei mutatkoznak, illetve ahol a népesség egy része szegregáltan él. Az elemzés eredményeként pedig ki kell, hogy dolgozzon egy olyan, hosszútávú programot, mely segít a területi szegregáció oldásában, illetve a szegregáció kialakulásának megakadályozásában.

A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület olyan egybefüggő terület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt vagy a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, ezért a területen közösségi beavatkozás szükséges. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület lehet egy önálló településrész, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

A lehatárolás a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történik. A lehatárolás során a település területén belül olyan, területileg egybefüggő tömbök kiválasztása történik meg, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek. A Kormányrendelet szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket.

Jászárokszállás a 2000 főnél népesebb város kategóriába tartozik, így esetében a következő szegregációs mutatók érvényesek:

- szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke 35%, vagy annál magasabb;
- szegregációval veszélyeztetett terület, amelynél a szegregációs mutató értéke 30%, vagy annál magasabb, de nem éri el a 35%-ot.

A KSH által a 2011-es népszámlálási adatok alapján rendelkezésre bocsátott adatszolgáltatás alapján Jászárokszállásnak nincs sem szegregátuma, sem szegregációval veszélyeztetett területe, így a városban anti-szegregációs program megtervezésére és megvalósítására nincs szükség.

3.2 Jászárokszállás aktuális helyzete

A 2022 népszámlálás adatainak feldolgozása jelenleg is zajlik, a pontos eredmények még nem elérhetőek, így bizonyos adatok tekintetében a 2011. évi népszámlálás adataira tudunk csak támaszkodni.

Mutató megnevezése (2021. december 31-i adatok alapján)	Jászárokszállás	Anti-szegregációs tervben azonosított szegregátum
Lakónépesség száma	7 667 fő	-
Lakónépességen belül 0–14 évesek aránya	15,5%	-
Lakónépességen belül 15–59 évesek aránya	58,2%	-
Lakónépességen belül 60–x évesek aránya	26,3%	-
Lakásállomány (db)	3 759 db	-
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	17%	-

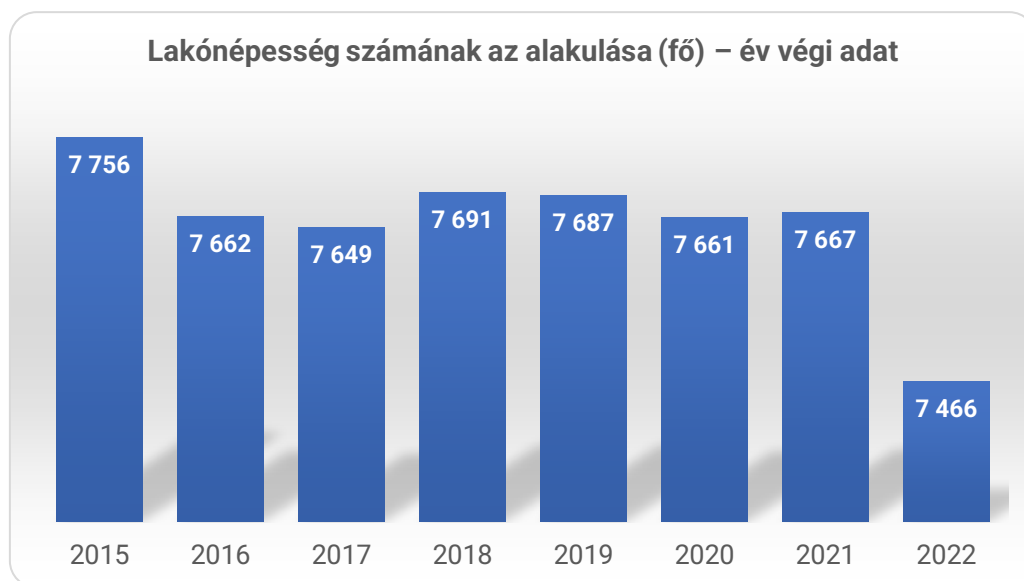
Forrás: KSH, Népszámlálás 2011

3.2.1 Lakónépesség

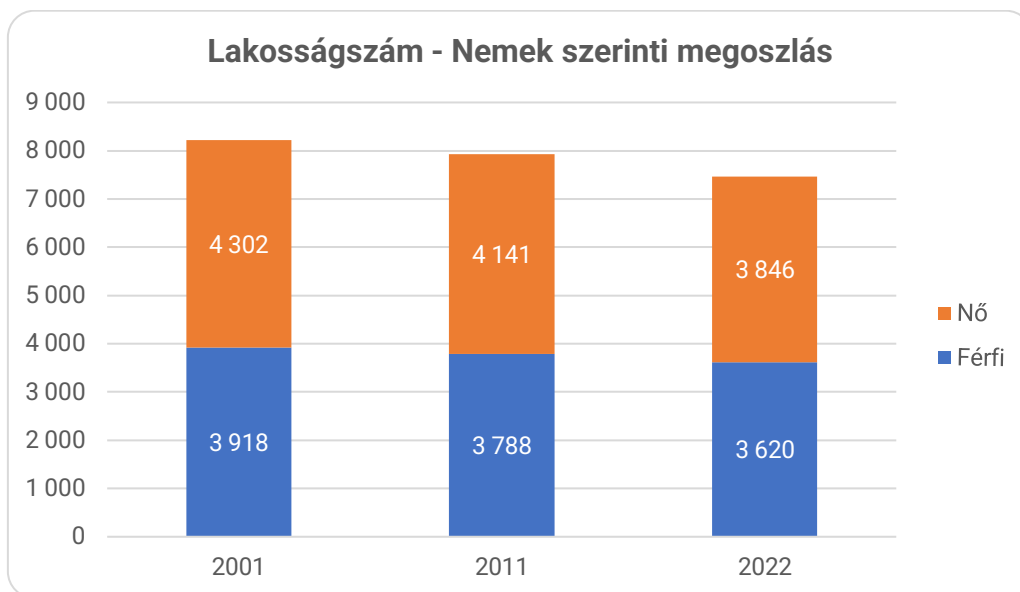
A város népessége az országos adatokhoz hasonlóan enyhén csökkenő tendenciát mutat. A település egyik legnagyobb jövőbeli kihívása a lakónépesség csökkenésének megállítása.

A korábbi fejezetekben ismertetett fejlesztések is mind hozzájárulnak ezekhez a megyei és települési fejlesztési irányokhoz, melyek a célrendszerben is kiemelt prioritásként szerepelnek:

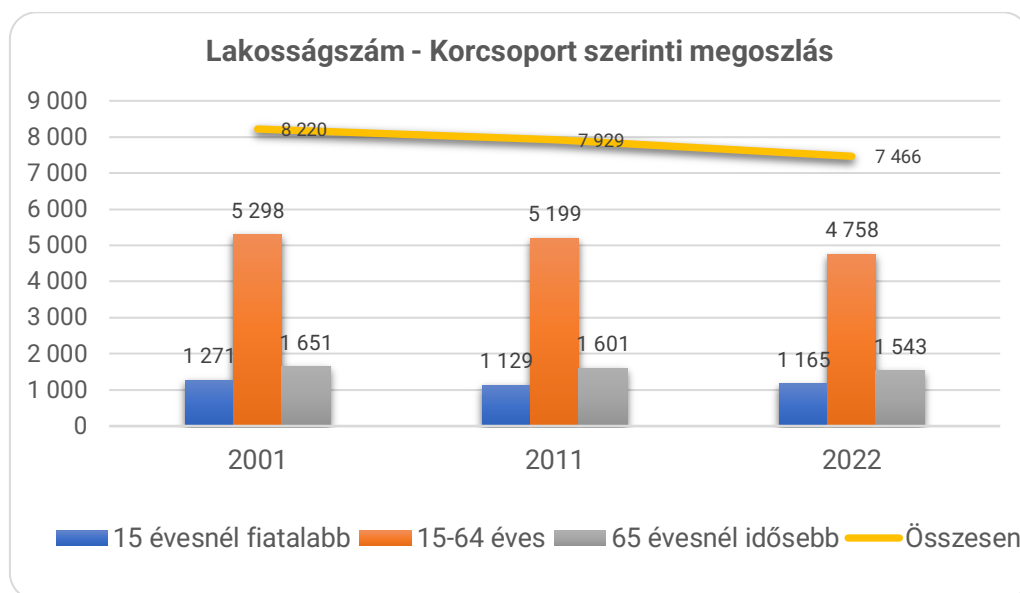
- Népességmegtartás – Társadalmi felzárkózás;
- Vonzó-élhető települések.

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

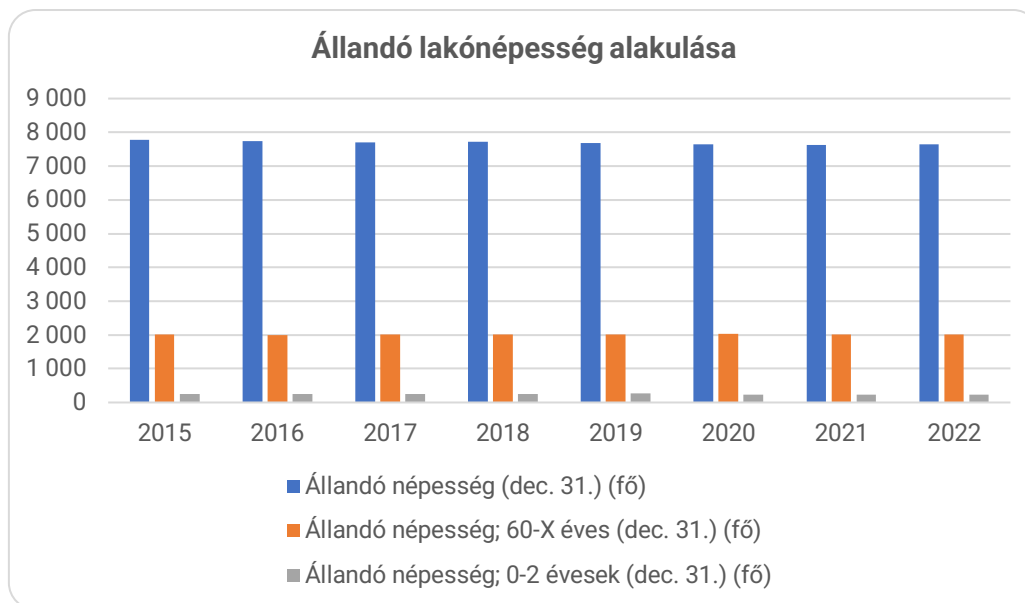

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

Ahogy korábban említettük kiemelt cél a népességmegtartás, illetve a népesség egészségi állapotának javítása, valamint a megelőzés. A stratégia prioritásai között szerepel az idősellátás fejlesztése, melynek célja az egészségben megélt évek számának növelése.

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

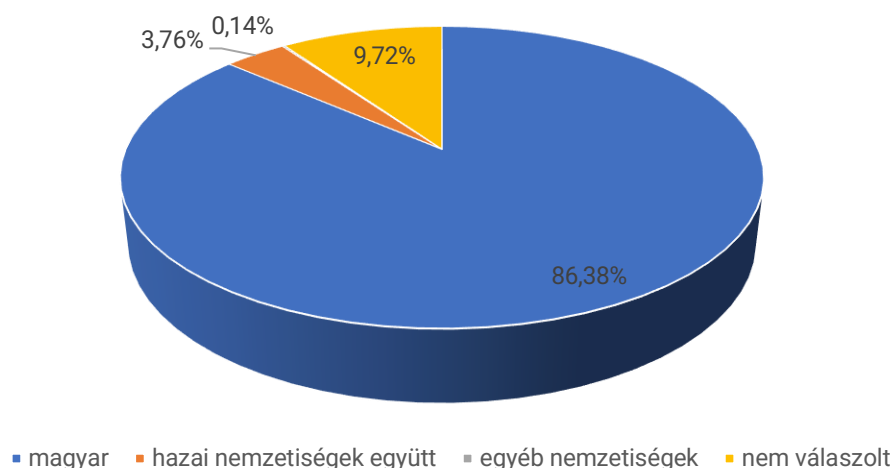
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Állandó népesség (dec. 31.) (fő)	7 779	7 734	7 694	7 719	7 684	7 652	7 632	7 644
Állandó népesség; 60-X éves (dec. 31.) (fő)	2 013	1 997	2 016	2 019	2 010	2 041	2 007	2 019
Állandó népességből a 60-X évesek aránya (százalék)	25,87	25,82	26,20	26,15	26,15	26,67	26,29	26,41
Állandó népesség; 0-2 évesek (dec. 31.) (fő)	244	254	252	256	271	240	236	237
Állandó népességből a 0-2 évesek aránya (százalék)	3,13	3,28	3,27	3,31	3,52	3,13	3,09	3,10

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

Nemzetiség szerint a város lakossága többségében (86,38%) magyar nemzetiségűnek vallotta magát a 2011-es népszámláláson. A 2022-es népszámlálásról még nem állnak rendelkezésre ezek az adatok.

A kérdésre 771 fő (9,72%) nem válaszolt, a fennmaradó 309 fő (3,9%) vallotta magát különböző nemzetiséghez tartozónak.

A népesség nemzetiség szerinti megoszlása, 2011

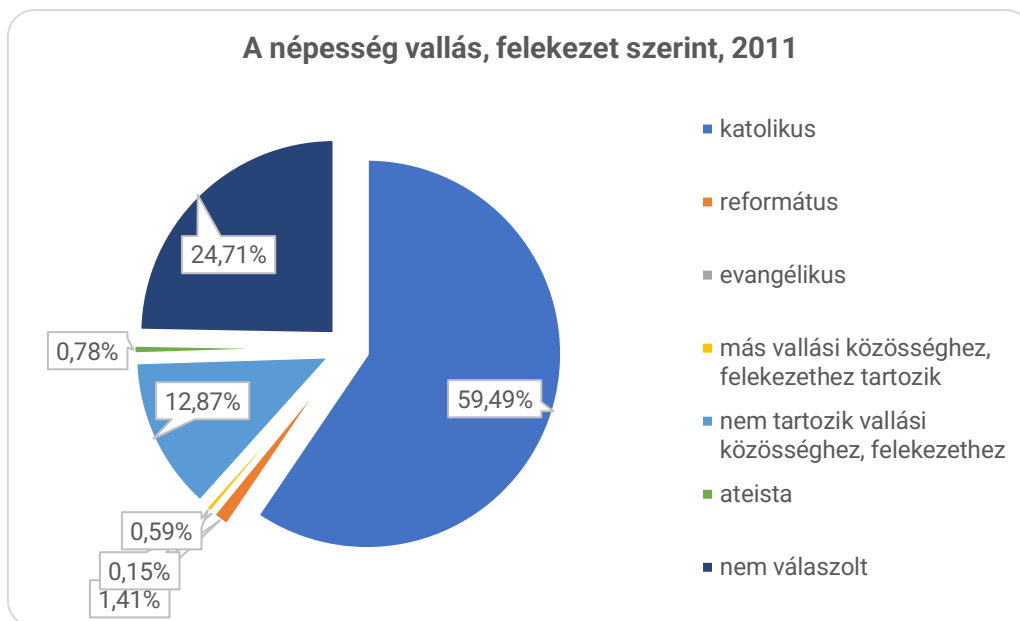
Forrás: Központi Statisztikai Hivatal – ksh.hu

A népesség nemzetiség szerinti megoszlása, 2011			
magyar	6 849 fő		
hazai nemzetiségek együtt	298 fő	cigány	263 fő
		német	23 fő
		román	7 fő
		egyéb	5 fő
egyéb nemzetiségek	11 fő		
nem válaszolt	771 fő		
összesen	7 929 fő		

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal – ksh.hu

A vallásra, illetve felekezeti hozzátartozásra irányuló kérdés alapján a város lakosságának 59,49%-a katolikus vallásúnak mondta magát, míg a kérdésre 24,71% nem válaszolt.

A településen egy római katolikus templom, a Szentháromság templom és két kápolna, az Isteni Megváltó Nővérek Jézus Szíve kápolnája és a Havas Boldogasszony kápolna található.

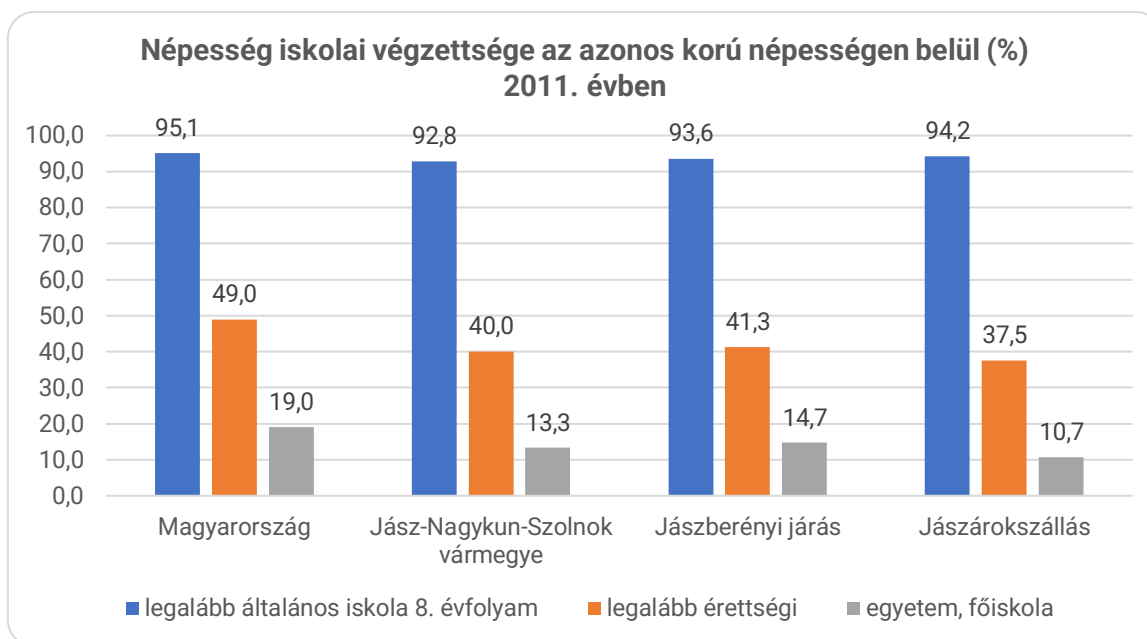
Forrás: Központi Statisztikai Hivatal – ksh.hu

3.2.2 Iskolai végzettség

A lakosság iskolázottsági szintje Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében elmarad az országos átlagtól.

Az alacsony iskolai végzettség a foglalkoztatással összefüggésben komoly relevanciával bír, így kiemelt cél a népesség képzettségének javítása.

A 2022 népszámlálás adatainak feldolgozása jelenleg is zajlik, a pontos eredmények még nem elérhetőek, így ezen adat tekintetében a 2011. évi népszámlálás adataira tudunk támaszkodni.

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal – ksh.hu

3.2.3 Foglalkoztatottság alakulása

A nyilvántartott álláskeresők számának aránya az aktív korú népességén belül alacsonyabb Jászárokszálláson az országos, megyei átlagnál. Míg a megyei átlag 5% feletti, az országos 4% körüli, addig Jászárokszálláson ez az arány 3% körüli.

A munkanélküliség aránya alacsony, köszönhetően az Ipari Parknak, ahol közel 4000 ember dolgozik. A munkanélküli ellátásból kikerülő embereket közfoglalkoztatási programban való részvétellel segíti az Önkormányzat.

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Nyilvántartott álláskeresők (fő)	205	160	147	145	169	204	154
<i>180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya (százalék)</i>	52,2	57,5	47,6	49,7	45	54,9	60,4

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Közfoglalkoztatásban részt vevő (havi adatok éves átlaga) (fő)	68	59	44	32	19	17	19

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

3.2.4 Lakásállomány

A település lakásállományának jelentős része az 1990. év előtt épült. Ezt követően drasztikus visszaesés történt a lakások építése terén.

Az építés ideje ugyanakkor egyértelműsíti, hogy az épületek többcélú korszerűsítése (energihatékonyság, alapterületi elrendezés, közművezetékek tekintetében) időszerűvé vált, illetve időszerűvé válik az elkövetkező időszakban.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lakásállomány (db)	3 778	3 775	3 773	3 767	3 764	3 764	3 759
<i>Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)</i>	90,7	91,5	92,44	93	94,2	95	100
<i>Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)</i>	100	100	100	100	100	100	100

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

A lakások komfortfokozata az alábbiak szerint alakul:

Összkomfortos	Komfortos	Félkomfortos	Komfort nélküli	Szükség- és egyéb lakás
35,5%	43,3%	4,2%	16,6%	0,4%

Forrás: Jászárokszállás Város Településfejlesztési Koncepció 2035

3.2.5 Infrastruktúra

A települési infrastruktúra kiépítettsége megfelelő.

- Elektromos-hálózat: 100%
A városban a villamosenergia-ellátás légvezetékes rendszeren keresztül biztosított. A város központi területein a földkábeles kiépítés hozhat előrelépést.
Az Ipari Park fejlesztéséhez kötődően új transzformátor állomás kiépítése szükséges, melyhez a helykijelölés már megtörtént.
- Ivóvíz-hálózat: 100%
A város saját vízbázissal rendelkezik, amit stratégiai jelentőségű. Az ivóvíz minőségének megőrzése kiemelt célterület, amely a talaj és a talajvíz terhelésének elkerülésével biztosítható.
- Szennyvíz-hálózat: 100%
A szennyvizet a város saját szennyvíztisztítója kezeli, majd a tisztított szennyvíz befogadója a Szarv-ágy patak. Hosszabb távon a létesítmény további korszerűsítése szükségessé válhat.
- Vezetékes gáz-hálózat: 100%
A lakó- és üdülőterületek bővítése a már megépült hálózatról biztosítható.
Az Ipari Park saját gázfogadóval rendelkezik, így kapacitás tekintetében a további telephelyek betelepülése szintén biztosított.
- Településen belüli úthálózat: 93,3%
A belterületi utak változó minőségűek. A gyalogos közlekedés a lakóterület főbb utcái mentén biztosított kiépített járdával. A szűkebb lakóterületi, vagy üdülőterületi utcák többsége burkolt, azonban ezeken külön gyalogos sáv nem épült ki a szélességből adódóan.

Az infrastruktúra-ellátás fejlesztése, korszerűsítése egy állandóan jelenlévő feladat egy település, így Jászárokszállás életében is.

3.2.6 Intézményi ellátottság

A település fejlett intézményrendszerrel rendelkezik.

3.2.6.1 Oktatás, nevelés

Jászárokszállás rendelkezik bölcsődével, óvodával, általános iskolával és gimnáziummal is. Az oktató, nevelő intézmények felújítása, bővítése folyamatosan zajlik a településen. A bölcsőde és az óvoda felújítása a közelmúltban megtörtént. Az oktatási intézmények közül jelenleg az általános iskola felújítása és bővítése a legsürgősebb feladat.

A népességprognózis alapján a következő közel másfél évtizedben, az oktatási infrastruktúra kisléptékű bővítésével kell számolni a településen.

3.2.6.1.1 Bölcsőde

A város egyetlen bölcsődéjének fenntartója Jászárokszállás Város Önkormányzata. A bölcsőde jelenleg egy feladatellátási helyen 3 csoportban, 41 férőhellyel működik. A bölcsőde a városközpontban, jól megközelíthető helyen található.

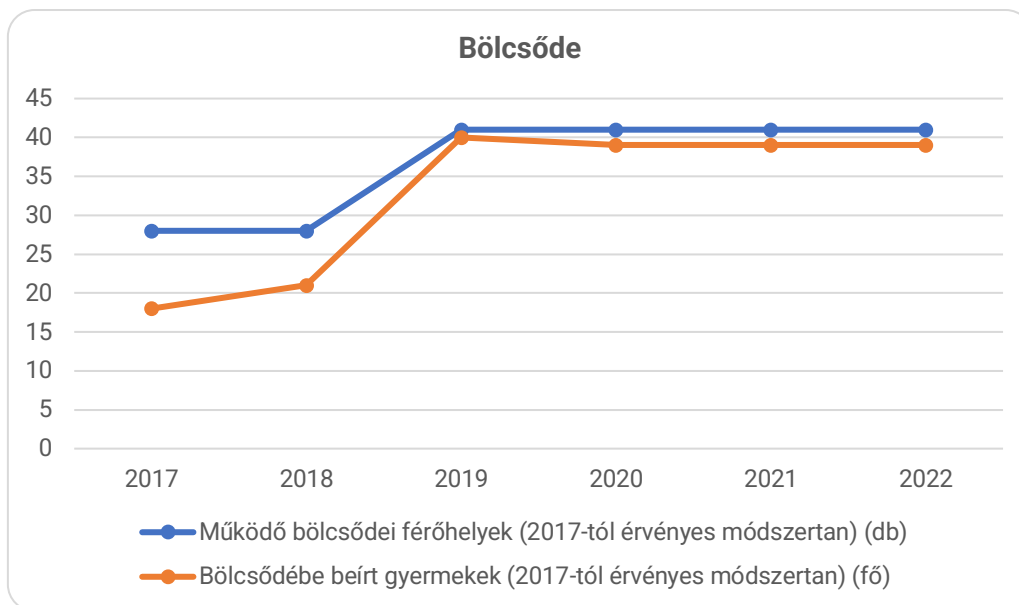
A Gondozási Központ Bölcsőde épületének felújítására és bővítésére a közelmúltban (2019) került sor. A felújítás következtében a korábban meglévő két csoportszoba mellé egy harmadik csoportszoba, új foglalkoztató, új konyhablokk és egy iroda épült, valamint a meglévő épület is teljesen megújult kívülről és belülről egyaránt.

5123 Jászárokszállás, Kisfaludy utca 32/a.

A bölcsőde jelenleg teljes kapacitással működik.

A 2011-es népszámlálás szerint a 0-2 éves korosztály 212 fő volt a településen. A részletes 2022-es népszámlálási adatok még nem állnak rendelkezésre, azonban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (teir.hu) adatai alapján az állandó népességből a 0-14 évesek aránya (százalék) 2011 és 2019 között kis mértékben ugyan, de növekedett. A lakosságszám növekedése esetén hosszabb távon lehet majd szükség a bölcsődei férőhelyek bővítésére.

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Működő bölcsődei férőhelyek (2017-től érvényes módszertan) (db)	28	28	41	41	41	41
Bölcsődébe beírt gyermekek (2017-től érvényes módszertan) (fő)	18	21	40	39	39	39

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

3.2.6.1.2 Óvoda

A Jászárokszállási Városi Óvoda fenntartója Jászárokszállás Város Önkormányzata. Az óvoda két óvodai feladatellátási helyen 11 db óvodai gyermekcsoporttal rendelkezik.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Óvodai feladatellátási helyek (db)	2	2	2	2	2	2	2
Óvodai gyermekcsoportok (db)	11	11	11	11	11	11	11
Óvodába beírt gyermek, egy gyermekcsoportra (fő)	24,1	22,5	25	27,1	27,1	23,6	24,1

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

A Lehel úti óvoda a városközpontban, a forgalomtól elzártan, jól megközelíthető helyen, kertesházias környezetben található.

Az emeletes épület 2011 óta funkcionál óvodaként. Jelenleg hét csoportszoba, egy tornaszoba és egy fejlesztő szoba áll rendelkezésre.

A Dobó úti óvoda a város keleti részén található. Az épület 2012-ben felújítva került átadásra. Az ingatlan jelenleg négy csoportban, 120 gyermek befogadására alkalmas. Az épület emellett tágas tornateremmel és sószobával is rendelkezik.

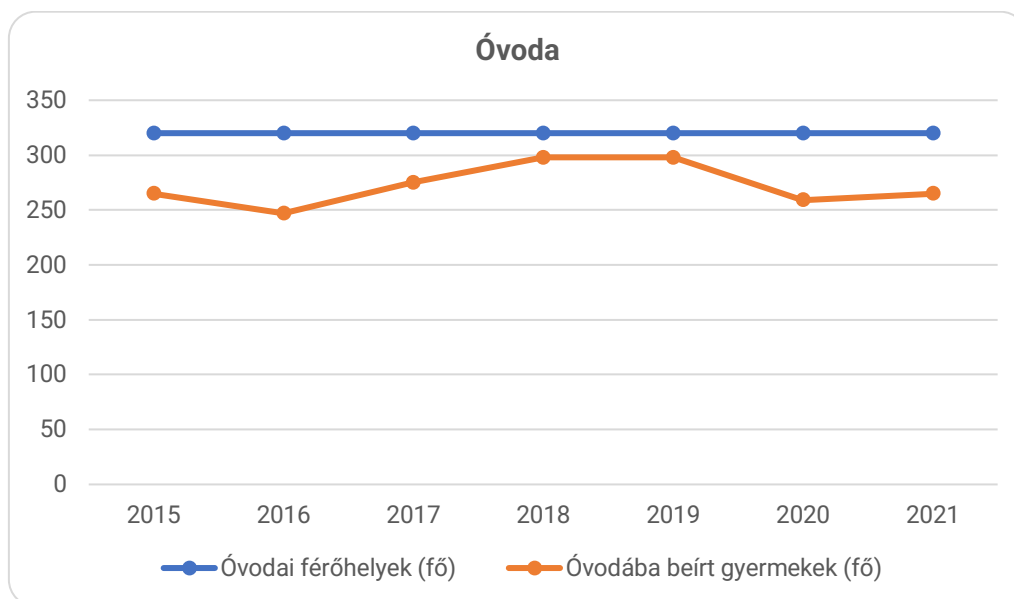
5123 Jászárokszállás, Lehel u. 2/b.

5123 Jászárokszállás, Dobó u. 9/a.

Az óvodai férőhelyek száma jelenleg maradéktalanul kielégíti a településen keletkező igényeket. Az óvodák az elmúlt években 82 százalékos kapacitással működtek.

A 2011-es népszámlálás szerint a 3-5 éves korosztály 244 fő volt a településen. A részletes 2022-es népszámlálási adatok még nem állnak rendelkezésre, azonban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (teir.hu) adatai alapján az állandó népességből a 0-14 évesek aránya (százalék) 2011 és 2019 között kis mértékben ugyan, de növekedett. A lakosságszám növekedése esetén várhatóan hosszabb távon sem lehet majd szükség az óvodai férőhelyek bővítésére.

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Óvodai férőhelyek (fő)	320	320	320	320	320	320	320
Óvodába beírt gyermekek (fő)	265	247	275	298	298	259	265

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

3.2.6.1.3 Általános iskola

Jászárokszálláson egy általános iskola található, a Jászárokszállási Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola. Az iskola fenntartója a Jászberényi Tankerületi Központ.

Az általános iskola nyolc évfolyammal, huszonhat tanulócsoporttal működik, beiskolázási körzete Jászárokszállás közigazgatási területe.

A központi épület a városközpontban, jól megközelíthető helyen található. Az emeletes a felső tagozatos diákok tanulnak, valamint itt található az iskola igazgatósága és titkársága is.

Az alsó tagozatos oktatás két telephelyen működik, a Pethes utcai, valamint a Szent Vince utcai épületekben. A tanulólétszám stabilan 600 fő körül mozog.

Az alapfokú művészetoktatásban zeneművészeti képzés folyik, ahol közel száz tanuló tanul három tanszakon (zongora, hegedű, gitár).

5123 Jászárokszállás, Köztársaság tér 15.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Általános iskolai feladatellátási helyek (db)	3	3	3	3	3	3	3
Általános iskolai osztályok a nappali oktatásban (db)	25	25	25	25	25	26	26
Egy osztályra jutó nappali tagozatos tanulók az általános iskolákban (fő)	23,9	23,8	23,2	23,4	22,4	22,3	22,1

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

A 2011-es népszámlás szerint a 6-14 éves korosztály 673 fő volt a településen. A részletes 2022-es népszámlálási adatok még nem állnak rendelkezésre, azonban az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (teir.hu) adatai alapján az állandó népességből a 0-14 évesek aránya (százalék) 2011 és 2019 között kis mértékben ugyan, de növekedett.

Az iskola mérete és állapota nem felel meg ennek a gyermekszámnak, a jelenlegi körülmények nem teljesen alkalmasak a feladatok megfelelő ellátására. A pedagógusok más használatra tervezett és rendelt helyiségekben végzik a tanító/nevelő munkát.

A jelenlegi helyzet szerint legalább 5 új tanteremre és egy új ebédlőre lenne szükség a már meglévő infrastruktúra teljes körű felújítása mellett.

A zeneiskola jelenlegi épülete is alkalmatlan erre a funkcióra.

Az iskola korszerűsítése és bővítése akut probléma, így mindenképpen prioritást élvez a fejlesztési tervek között.

3.2.6.1.4 Középiskola

Jászárokszálláson egy középfokú iskola található, a Jászárokszállási Deák Ferenc Gimnázium. Az iskola fenntartója a Jászberényi Tankerületi Központ.

Az iskola elsődleges feladata az általános műveltséget megalapozó, érettségi vizsgára felkészítő nevelés és oktatás biztosítása, a továbbtanuláshoz, a munkába álláshoz és az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek nyújtása, a gimnáziumi osztályok 9-12. évfolyamán. A tanulói létszám kb. 250 fő.

5123 Jászárokszállás, Deák Ferenc u. 59.

3.2.6.2 Egészségügy

Az egészségügyi alapellátás és az alapvető egészségügyi infrastruktúra hozzáférhetősége biztosított a településen.

A településen kórház nem található. A legközelebbi kórház a Jászberényi Szent Erzsébet Kórház, mely a városközponttól 19 km-re található. Megközelíthetősége személygépjárművel 18 perc, tömegközlekedéssel 40 perc.

A helyi orvosi ügyelet hétköznapiokon 16-18 óráig érhető el, ettől eltérő időpontokban a jászberényi központi orvosi ügyelet az elérhető a lakosság számára.

A településen a felnőtt háziorvosi szolgálat 4 körzetre osztva látja el feladatát, míg az egyetlen gyermek háziorvosi szolgálat a városközpontban található.

A településen a fogorvosi szolgálat 3 körzetre osztva látja el a teljes lakosságot.

A védőnői szolgálat a városközpontban található, a védőnők 3 körzetre bontva látják el feladatukat.

A településen 2 db gyógyszerár üzemel, melyek közül mindkettő a városközpontban található.

A településen elérhető még gyógytorna és fizioterápia szolgáltatás is a lakosság számára.

Kórház	0 db
Országos Mentőszolgálat Mentőállomás	1 db
Orvosi ügyelet	1 db
Felnőtt háziorvosi szolgálat	4 db
Gyermek háziorvosi szolgálat	1 db
Fogorvosi szolgálat	3 db
Védőnői szolgálat	1 db
Gyógyszertár	2 db
Gyógytorna	1 db
Fizioterápia	1 db

Forrás: Az önkormányzat adatszolgáltatása alapján

3.2.6.3 Szociális intézményhálózat

A szociális ellátást érintő célkitűzések a Helyi Esélyegyenlőségi Program tartalmazza.

A szociális ellátás erősítésére tervezett beruházásokat és programokat a korábbi fejezetekben ismertetett fejlesztéseket tartalmazzák.

3.2.6.3.1 Gondozási Központ

Az intézmény önálló jogi személy, részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, gazdálkodási feladatait megbízás alapján a Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Irodája végzi. Szakmai felügyeletét a Polgármesteri Hivatal látja el.

A Gondozási Központ alaptevékenységként önállóan látja el a Szociális igazgatásról és Szociális ellátásokról szóló 1993. évi törvényben előírt személyes gondoskodást nyújtó alap- és szakosított ellátásokat, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, idősek klubja, emelt szintű ellátást biztosító idősek otthona, valamint a Gyermekvédelemről és a Gyámügyi igazgatásról szóló törvényben előírt alapellátások közül a gyermekjóléti szolgálat és a gyermekek napközbeni ellátásként a bölcsődei ellátást, valamint 2004. szeptember 9-től védőnői szolgálatot.

3.2.6.3.1.1 Idősek Bentlakásos Otthona (Apartmanház)

Jászárokszállás Város Önkormányzatának fenntartásában működik az Idősek Bentlakásos Otthona (Apartmanház), mely biztosítja a 24 órás ellátást a város azon lakosainak, akik ellátása saját maguk, illetve a hozzátartozók részéről nem megoldható.

Az Apartmanház biztosítja a lakók részére életkoruknak, egészségi állapotuknak megfelelő környezetet, étellemezést, szükség szerinti ruházatot. Gondoskodik továbbá a rendszeres orvosi felügyeletről, szakorvosi ellátásról. Biztosítja a 24 órás szakgondozást, ápolást, gyógyszert és gyógyászati segédeszközt, pszichés gondozást, szellemi, kulturális szórakoztató foglalkozást.

Az idősellátás fejlesztése a stratégia prioritásai között szerepel. Az Apartmanház korszerűsítése és a szolgáltatások fejlesztése a szociális ellátás erősítését szolgálják.

5123 Jászárokszállás, Móczár Andor tér 7.

3.2.6.3.1.2 Nappali ellátás (Idősek Napközi Otthona)

A nappali ellátás alapvetően egy nyitott, a szükségletekre gyorsan reagáló, integráló szerepet betöltő ellátási forma, melynek célja, hogy az egyedül, vagy idős munkaképtelen házastársával élő, mozgásra és önmaga ellátására még képes idősök és csökkent munkaképességű felnőttek részére nappali ellátást biztosítson. Cél az érintett személy életkörülményeinek javítása, egészségi állapotának figyelemmel kísérése, harmonikus életvitelének megteremtése, tétlenséggel járó káros hatások megszüntetése, érdekképviselése, valamint az egészségben megélt évek számának növelése.

Az Idősek Klubja lehetőséget biztosít a hiányzó családi gondoskodás pótlására, napközbeni tartózkodásra, hivatalos ügyek intézésének segítésére, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését is.

Az Idősek klubja jelenleg 25 fő számára tudja biztosítani a nappali ellátást.

3.2.6.3.1.3 Család- és Gyermejjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat célja a szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személynek, családnak történő segítségnyújtás.

3.2.6.4 Kulturális ellátás

3.2.6.4.1 Városi Könyvtár

A Városi Könyvtár jelenlegi alapterülete 232 m². Általános gyűjtőkörű, nyilvános könyvtár. Alap és kiegészítő feladatait az 1997. évi CXL. számú tv. előírásait betartva végzi a helyi

sajátosságok figyelembevételével, amelyek rögzítve vannak az Alapító Okiratban, a Szervezeti és Működési Szabályzatban.

A rövid távú fejlesztési tervek között szerepel a Városi Könyvtár belső udvarának felújítása.

3.2.6.4.2 Petőfi Művelődési Ház

A Petőfi Művelődési Ház Jászárokszállás kulturális központja. Az intézmény fenntartója Jászárokszállás Város Önkormányzata. Az épület a közelmúltban esett át energetikai korszerűsítésen.

3.3 Helyi Esélyegyenlőségi Program

Jászárokszállás Város Önkormányzata összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel Helyi Esélyegyenlőségi Programmal rendelkezik, melyet rendszeresen felülvizsgál és szükség esetén aktualizál.

Jászárokszállás Város Önkormányzat képviselő-testülete a 213/2018 (XII. 04.) Kt. határozatával döntött a jelenlegi Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023. elfogadásáról.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó céljai

Jászárokszállás Város Önkormányzat az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét;
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét;
- a diszkriminációmentességet;
- szegregációmentességet;
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

3.4 Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv

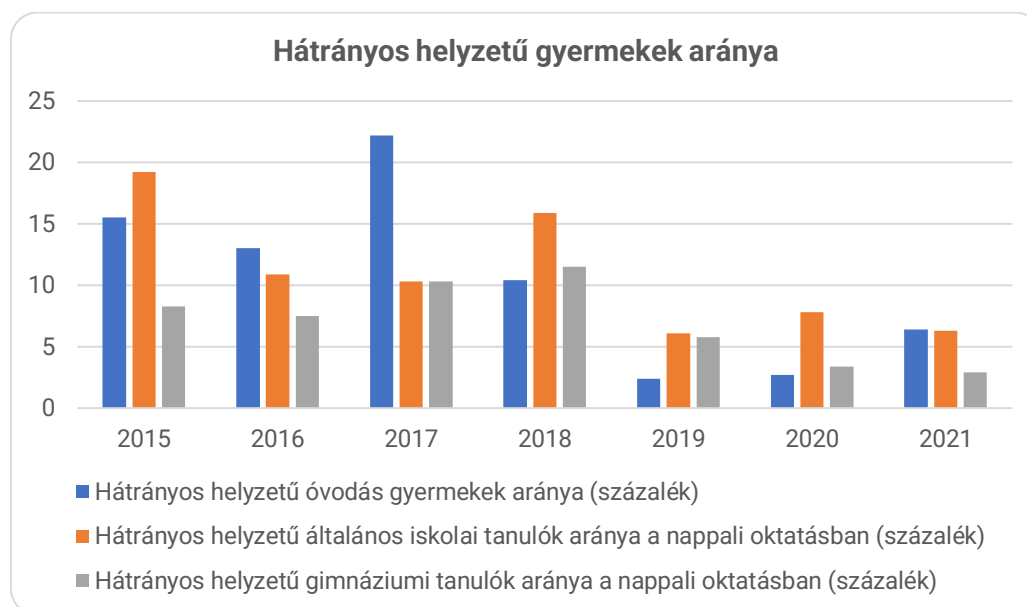
2007. évben készült el Jászárokszállás Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve, mely szerint az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásokban, fejlesztésekben a közoktatási intézményekben.

Emellett kiemelten fontos annak vizsgálata, hogy az érintett oktatási intézményekben érvényesül-e a diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

Általánosan elmondható, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek aránya csökkenő tendenciát mutat a köznevelés, közoktatás minden szintjén.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek (fő)	41	32	61	31	7	7	17
<i>Hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya (százalék)</i>	15,5	13	22,2	10,4	2,4	2,7	6,4
Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók a nappali oktatásban (fő)	115	65	60	93	34	45	36
<i>Hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (százalék)</i>	19,2	10,9	10,3	15,9	6,1	7,8	6,3
Hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók a nappali oktatásban (fő)	9	9	16	22	12	8	7
<i>Hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók aránya a nappali oktatásban (százalék)</i>	8,3	7,5	10,3	11,5	5,8	3,4	2,9

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

Forrás: Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer – teir.hu

3.5 Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

Jászárokszállás Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót is készített. A koncepció célja a Jászárokszálláson élő, szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szociális szolgáltatási feladat áttekintése, az ellátási formák megszervezése, valamint fejlesztésével kapcsolatos önkormányzati feladatok meghatározása.

Jászárokszállás Önkormányzatának a kötelezően ellátandó szociális szolgáltatásokból a házi segítségnyújtást, étkeztetést, családsegítést és idősek nappali ellátását kell kötelezően biztosítania, de ezeken túlmenően szakosított szociális szolgáltatásként biztosítja a Bentlakásos Idősek Otthona (Apartmanház) fenntartását is.

A településen elérhető a Jászvári Támogató Szolgálat által biztosított támogató szolgálat, valamint közösségi ellátás is.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Jászberény Egyesített Szociális Intézmény biztosítja a városban.

3.6 A fejlesztések szegregációs hatásának kivédésére hozott intézkedések

Jászárokszállás társadalmi helyzete stabil, szegregátuma nincsen.

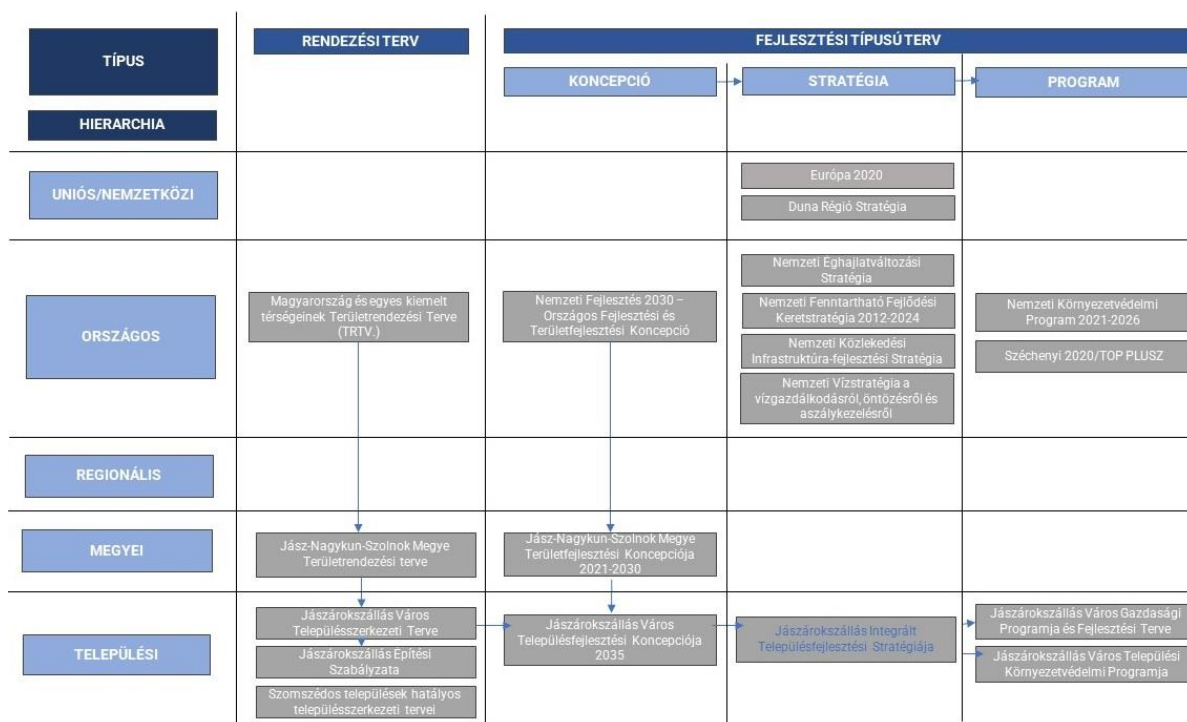
A korábbiakban ismertetett dokumentumok és a kapcsolódó intézkedések biztosítják, hogy a település megőrizze, illetve javítsa jelenlegi helyzetét.

4. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

Jelen fejezetben Jászárokszállás Integrált Településfejlesztési Stratégiájának a már meglévő egyéb jelentős hazai, nemzetközi, illetve regionális stratégiai dokumentumokkal való összhangja, illeszkedése mellett a stratégia belső összefüggéseit mutatjuk be.

A város számára a stratégia célrendszerének megfogalmazása során mindvégig fontos szempont volt, hogy olyan célokat és fejlesztési irányokat dolgozzon ki, amelyek figyelembe veszik a települési fenntarthatósággal (gazdasági, környezeti, társadalmi, közlekedési), hatékony működtethetőséggel és élhetőséggel kapcsolatos társadalmi elvárásokat.

4.1. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia helye a tervrendszerben

Forrás: Saját szerkesztés

4.2. Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)

A településrendezési és településfejlesztési típusú tervek különböző szintjeit és hierarchiáját, egymással való kapcsolatait, illetve az Integrált Településfejlesztési Stratégia helyét ebben a tervrendszerben az 4.1 pont ábrája mutatja be.

Ebben a célrendszerben minden alacsonyabb szintű terv figyelembe veszi a magasabb szintű tervek célrendszerét, saját célrendszerét azokhoz kapcsolódva alakítja ki.

Az alacsonyabb szintű tervek egyre részletesebben dolgozzák ki a kitűzött célokhoz vezető konkrét megoldásokat, javaslatokat.

4.2.1 Fejlesztési tervek

4.2.1.1 Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési És Területfejlesztési Koncepció

A megyére vonatkozó fejlesztési irányok

- Erőteljes kapcsolódás a fejlődő fővárosi térséghez és az M1-M5 tengelyhez a gyorsforgalmi utak (M4, M8, M44) kiépítése, a köz- és vasúthálózat fejlesztése, az innováció és a gazdasági együttműködés bővítése által.
- Versenyképes megye kialakítása Szolnok térsége súlyának növelésével, a Jászság új minőségű fejlesztésével, a Tiszántúlon új növekedési pólusok kialakításával és a Tisza-tó kiemelt kezelésével.
- Az agrárium együttműködésen alapuló megújítása a tájfenntartó kapacitás növelése és a termelés bővítése érdekében.
- Kiegyensúlyozott Tisza-mente és kultúrtájak hálózata létrejöttének előmozdítása összehangolt vízügyi, környezetvédelmi, energetikai, turisztikai és vidékfejlesztéssel.
- A népességmegtartó képesség növelése a foglalkoztatási lehetőségek bővítése, a képzettség és az egészségi állapot javítása, a felsőfokú oktatás fejlesztése és az infrastrukturális felzárkóztatás folytatása segítségével.
- A leszakadó térségek és társadalmi csoportok felzárkóztatása a foglalkoztatási, infrastrukturális, intézményi, társadalmi és kulturális feltételek biztosításával.

Jászárokszállás város az OFTK szerint gazdasági-technológiai magterület, illetve jó mezőgazdasági adottságú terület. A települést városhálózati elhelyezkedése alapján a budapesti agglomeráció külső részének, illetve a Budapest körüli 40-80 km-es ipari/logisztikai gyűrű területének tekinti.

4.2.1.2 Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Koncepciója 2021-2030

A Vármegye fejlesztési elvei

- A működő rendszerek és meglévő értékek továbbépítése, továbbfejlesztése, továbbgyűrűző hatásainak felerősítése
- A meglévő, de kihasználatlan térszerkezeti adottságok, területi-, infrastrukturális és munkaerő-kapacitások, tudások és készségek hasznosítása
- A fejlődés alapfeltételeit jelentő infrastrukturális-, tudás- és készségbeli, továbbá szervezeti, intézményi és szemléletbeli hiányok felszámolása/mérséklése
- A térséget várhatóan érintő kihívásokra adekvát választ adni képes joggyakorlatok adottságokhoz illeszkedő alkalmazása és helyi innovatív megoldások kidolgozása
- Dinamizáló, alkalmazkodó és válságkezelő stratégiák differenciált és összehangolt alkalmazása
- Integrált területi megközelítésben rejlő lehetőségek lehető legteljesebb kihasználása
- A tervezési és megvalósítási folyamatot kísérő folyamatos tanulás, kapacitás- és hálózatépítés

A területfelhasználás, erőforrás-gazdálkodás vármegyei elvei 2030

- Az erőforrások védelmének elve
- A térségi gondolkodást erősítő, hatékony és fenntartható térségi rendszereket kialakító térhasználat-szervezés elve
- A személy-, anyag- és energiamozgatás időigényét csökkentő és fenntartható módon kielégítő térhasználat-szervezés elve
- A lakosság egészségmegőrzését és veszélyeztetettségének csökkentését szolgáló térszerkezet alakításának elve
- A helyi értékek megőrzését és az azokhoz való hozzáférést biztosító térhasználat-szervezés elve

Átfogó célok 2030

- A1) BŐVÜLŐ GAZDASÁG – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
- A2) ÉLTETŐ ÉS ÉLHETŐ KÖRNYEZET – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- A3) EMELKEDŐ KÖZJÓ – Gyarapodó - együttműködő társadalom

Stratégiai területi célok 2027

- T1) ÚJ NÖVEKEDÉSI ÖVEZET – Jászság és a szolnoki településeggyüttes Budapest kiteljesedő erőterében
- T2) FELZÁRKÓZÓ TISZÁNTÚLI TÉRSÉGEK – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
- T3) FORMÁLÓDÓ TISZA-ÖKORÉGIÓ – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért

Stratégiai specifikus célok 2027

- S1) ÉPÍTŐ MUNKA – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
- S2) ÉRTÉKŐRZŐ TÁJHASZNÁLAT – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
- S3) VONZÓ TELEPÜLÉSEK – Komfortosodó városok, községek
- S4) ÉRVÉNYESÜLŐ KÖZAKARAT – A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

Stratégiai horizontális célok 2027

- H1) HÁLÓZATOSODÁS – Együttműködő gazdaság és társadalom
- H2) BŐVÜLŐ FOGLALKOZTATOTTSÁG – A munkahelyteremtés és a munkavállalás tudatos ösztönzése
- H3) NÖVEKVŐ ENERGIAHATÉKONYSÁG – Az energiatermelés és -felhasználás racionalizálása
- H4) HOZZÁJÁRULÁS A FENNTARTHATÓSÁGHOZ – A működőképesség jövőbeni megőrzésének támogatása

Térszerkezeti jövőkép 2030

- A Felső-jászsági ipari agglomeráció és Nagykáta, Hatvan, Gyöngyös vonzáskörzete új növekedési zónát alkotva a metropolisztérség részévé válik. A Jászságban a Jászfényszaru-Jászárokszállás-Jászberény ipari háromszög sokszöggé bővül Jászapáti és Jászkisér bekapcsolódásával. A területi munkamegosztás elmélyülése nyomán növekszik a térség városias jellege. A Felső-Jászság elektronikai-, háztartási gép- és élelmiszeripara továbbra is a megye húzóágazata, beszállítói hálózata döntően megyei székhelyű vállalkozásokból áll. A térségben létrejön egy regionális jelentőségű innovációs központ.

Megyei fejlesztési irányok fejlesztési intézkedései – Növekedési zóna szervezése

Indoklás: A megyében az ipari új érték előállításának mintegy 60%-a a Felső-Jászságban (Jászárokszállás-Jászberény-Jászfényszaru városok térsége) történik. Ez a zóna területileg kapcsolódik Heves megye déli részéhez, Hatvan és Gyöngyös városok térségéhez. E három térségben nemzetközileg is kiemelkedő jelentőségű gazdasági tevékenység folyik. A befektetések folyamatosan növelik a térségek gazdasági kapacitását. Egyformán jellemző a helyi munkaerő hiánya és a számottevő térségi ingázás, a munkaerőhiány pótlására külföldi munkavállalók nagyarányú megjelenése. A folyamatosan bővülő gazdaság a kormányzati és az önkormányzati szervek számára új típusú kihívást jelent, amelynek kezeléséhez a közszféra nem rendelkezik kellő kompetenciával és anyagi erővel (pl. hatósági eljárások gyorsítása, távolsági ingázók számára szállás biztosítása, képzés-szakképzés, szabadidős és jóléti szolgáltatások fejlesztése). Szükséges az üzleti szereplők, a kormányzati és az önkormányzati közigazgatási szervek együttműködésének megerősítése, szervezetté tétele.

4.2.1.3 Nemzeti Környezetvédelmi Program 2021-2026

Jövőkép

„A gazdaság az ökológiai korlátaik belül működik. A fenntartható fejlődés a természeti erőforrásokkal való olyan tartós, értékvédő gazdálkodást jelent, amely lehetővé teszi az emberek boldogulását anélkül, hogy a gazdasági fejlődés lerombolná a sokféleséget, a komplexitást és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat. Az emberek tisztelik a természetet, természeti értékeinket, a helyi közösségek felismerik a rendelkezésükre álló természeti erőforrásokból adódó lehetőségeiket, termelésüket, energiateljesítményüket és fogyasztásukat erre alapozva szervezik meg.”

Átfogó cél

Magyarország környezeti állapotának javítása és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása:

A környezetügy átfogó felelőssége, hogy feladatai magas színvonalú ellátásával segítse elő az ország társadalmi-gazdasági fejlődését, a magyar családok és közösségek egészségének és életminőségének védelmét, ugyanakkor tudatosan lépjen fel a környezet terhelése, a természeti értékek rombolása és a természeti erőforrások nem megfelelő használata ellen, támogatva a társadalom környezettudatosságának növelését. Ez átfogó, rendszerszemléletű megközelítést és a környezeti szempontoknak az élet minden területén való figyelembevételét teszi szükségessé.

Stratégiai célok

A jövőképhez és az átfogó célkitűzéshez kapcsolódva a Program négy stratégiai és két horizontális célt határoz meg:

- S1: Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése
- S2: Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata
- S3: Az erőforrás-takarékosság és a hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése
- S4: A környezetbiztonság javítása
- H1: A társadalom környezettudatosságának erősítése
- H2: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség javítása

4.2.1.4 Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia

A 2014-2050-es időszakra kiterjedő stratégia alapvető céljának tekinti, hogy a közlekedési infrastruktúra a gazdasági folyamatok hatékony kiszolgálásával a lehető legnagyobb mértékben segítse elő Magyarország versenyképességének növelését. A Stratégia célja a gazdaság és a jólét mobilitási feltételeinek biztosítása.

A közlekedési mobilitás alakítását az egyéni és a közösségi közlekedés harmonikus fejlődésével, és nem az egyéni gépjármű-közlekedés rovására kívánjuk elérni, szem előtt tartva és érzékelve a környezetkímélő gépjármű-meghajtási módok és technológiák térnyerését.

4.2.1.5 Nemzeti Vízstratégia a vízgazdálkodásról, öntözésről és aszálykezelésről

Magyarország hazai vízpolitikai célkitűzései:

- Magyarország elsődleges célkitűzése felszíni- és felszín alatti vizeink minőségi és mennyiségi „jó állapotának” elérése és a velük való hosszú távú és fenntartható gazdálkodás a Vízgyűjtőgazdálkodási Tervek és a Nemzeti Környezetvédelmi Programban foglaltaknak megfelelően.
- A klímaváltozás hatásainak mérséklése, beleértve az aszálykezelési feladatokat, az aszály stratégia kidolgozása.
- Az öntözési feltételek javítása, az öntözéses gazdálkodás feltételeinek biztosítása, a mezőgazdaság versenyképességének javítása.
- A mezőgazdasági termelők terheinek csökkentése, a termelés biztonság vízgazdálkodási feltételeinek stabilizálása.
- A települések és a lakosság nem ivóvíz célú vízszükségletének biztosítására a helyi víztározás pályázatainak elősegítése.
- Az állam fokozott felelőssége mellett és a vízbiztonság megteremtése érdekében az árvizek és belvizek kezelése során a megelőzés, a vizek lehetőség szerinti visszatartása, a tározás növelése.
- A Nitrát Irányelv követelményeinek teljesítése a kijelölt érzékeny területeken, a jó mezőgazdasági gyakorlat végrehajtásának elősegítése.
- Az állam szerepének erősítése a vízilétesítmények vagyionkezelésében, a vízszolgáltatásban, a víziközmű szolgáltatásban, a víziközművek állapotának javításában, az EU szabályozás teljesítésében (települési szennyvíz irányelv, ivóvízminőség irányelv).
- A vízügyi hatósági, felügyeleti tevékenység erősítése, megfigyelő rendszerek, adatbázisok fejlesztése.
- A közfoglalkoztatással ellátható vízgazdálkodási feladatok bővítése, egységes ellátási rendszerének kidolgozásával a feladatellátás stabilitásának megteremtése.
- A nemzetközi együttműködés erősítése a vízgazdálkodás területén.
- Az állami vízgazdálkodási feladatok működési és fenntartási finanszírozása, egységes normatívák (munkanemenként és tevékenységenként fajlagos költségek) bevezetésével.

4.2.1.6 Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia

A NÉS-2 a klímapolitika, a zöldgazdaságfejlesztés és az alkalmazkodás átfogó keretrendszere, amely az éghajlatvédelem céljait (ideértve a nemzetközi kötelezettségeket is) és cselekvési irányait tükrözi mind ágazati, mind területi dimenziókban a szakpolitikai és gazdasági tervezés

számára, illetve a társadalom egésze felé. Fontos ernyőstratégiáról van tehát szó, amely koordináló szerepet vállal a többi ágazati stratégia vonatkozásában.

Jövőkép

A NÉS-2 a mitigációs–adaptációs célkitűzés-kettősnek megfelelően egy-egy dekarbonizációs és adaptációs jövőképre (vízióra) támaszkodik:

Dekarbonizációs jövőkép: "a fenntartható fejlődés felé"

Magyarország a gazdasági versenyképesség és növekedés, a társadalmi jólét megteremtése és a szegénység elleni küzdelem, valamint az éghajlatvédelem szempontjait egyaránt figyelembe vevő pályán fokozatosan áttér az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra. A helyesen megválasztott klímapolitikai irányok, a megfelelően ambiciózus kibocsátás-csökkentési célok az ország versenyképességét is pozitívan befolyásolják, különösen hosszú távon. Az áttérés elsődleges hajtóereje nem a nemzetközi kötelezettségeknek való megfelelés szándéka, hanem a fenntartható fejlődés nemzetstratégiai céljainak elérése, különösen a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés mérséklése, az anyag- és energiatakarékos technológiák térnyerése, a megújuló energiaforrások elterjedése vonatkozásában.

Adaptációs jövőkép: "felkészülni az elkerülhetetlenre, megelőzni az elkerülhetőt!"

Hazánk az éghajlatváltozás valószínűsíthető következményeit tekintve Európa egyik legsérülékenyebb országa. Az éghajlatváltozás várható magyarországi hatásainak, természeti, társadalmi és gazdasági következményeinek elhárítása érdekében az alkalmazkodás és a felkészülés teendői – elsősorban a vízgazdálkodás, a mezőgazdasági termékbiztonság, valamint a természeti értékeink és az emberi egészség megóvása terén – már rövidtávon beépülnek a szakpolitikai tervezésbe és a gazdasági döntéshozatalba.

Átfogó célok

A jövőképek elérése érdekében a NÉS-2 háromszintű célrendszerre épül, amelynek elemei célhierarchiában rendeződnek egymáshoz. A célhierarchián belül az átfogó célok a hazai éghajlatpolitika prioritásait adják meg.

- Fenntartható fejlődés egy változó világban. Az éghajlatváltozás nemzeti (természeti, humán és gazdasági) erőforrásainkat veszélyezteti. Cél az élhetőség tartós biztosítása Magyarországon, természeti értékeink, erőforrásaink (termőföld, ivóvíz, biológiai sokféleség), és kulturális kincseink megőrzése, valamint az emberi egészség kiemelt védelme. Cél továbbá a fenntartható, tartósan fennálló (tartamos) fejlődés, amely az erőforrások takarékos és hatékony használatát feltételező gazdasági fordulatra és életmódváltásra épül, elősegítve a területi különbségek mérséklődését.
- Adottságaink, lehetőségeink és korlátaink megismerése. Az éghajlatváltozás jelenségének, természeti hatásainak, területi jellemzőinek és társadalmi–gazdasági következményeinek feltárása tudományos megalapozottságú elemzéseket igényel. A tervezési bizonytalanságok csökkentése és az intézkedések hatékonyságának nyomon követése érdekében, továbbá a döntéshozatal támogatására komplex monitoring rendszer, valamint térinformatikai támogatottságú alkalmazkodási és

mérséklési elemző-értékelő mechanizmusok fejlesztése szükséges, amely az intézkedések hatékonyságának ellenőrzéséhez is alapul szolgál. A kibocsátás-csökkentés és az alkalmazkodás költséghatékony lehetőségeinek feltárásához célirányos kutatási-fejlesztési, innovációs tevékenységekre kell támaszkodni.

4.2.1.7 Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024

A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi-humán-gazdasági- természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása.

A négy alapvető nemzeti erőforrás területén a célok rendszere a következő:

- **Emberi erőforrások**
 - Cél a népességében stabil, egészséges, a kor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező emberek alkotta, a kirekesztettséget fokozatosan csökkentő társadalom.
- **Társadalmi erőforrások**
 - Cél a fenntarthatóságot támogató kultúra kialakítása, a fenntartható társadalom szempontjából pozitív értékek, erkölcsi normák és attitűdök erősítése. Mivel minden társadalom környezete folyamatosan változik, e változáshoz saját önazonosságunk megtartása mellett alkalmazkodnunk kell. Ebből fakadóan karban kell tartanunk azon ismereteinket, amelyek a közösség összetartozását és fennmaradását szolgálják.
- **Természeti erőforrások**
 - A környezeti eltartó képességet, mint a gazdálkodás korlátját kell érvényesíteni
- **Gazdasági (fizikai) erőforrások**
 - Fontos az önrendelkezés megfelelő szintjének fenntartása a gazdaságpolitikai döntésekben. Cél a fizikai tőke szelektív gyarapítása, a közösségi tőkejavak amortizációjának pótlása. Kiemelt feladat a vállalkozói réteg megerősítése, a hazai tőkebefektetések fokozatos növelése, külföldi kitétségünk csökkentése. Fontos a lokalizáció és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kihasználása közötti ésszerű arány megteremtése, a helyi gazdasági kapcsolatok (pl. város és vidéke) erősítése.

Jászárokszállás város Településfejlesztési Koncepciójának kidolgozása térségi elhatározások keretei által meghatározott. Az ismertett országos és megyei szintű stratégiai dokumentumok mozgástere szintén adott. Számukra az Európai Unió fejlesztési dokumentumai jelölik ki a határokat.

A korábbi anyagokban rögzített elvek azonban továbbra is támpontot kínálnak a települések számára. Kijelenthető, hogy egy település számára nemcsak a belső adottságok, hanem a külső körülmények szerepe is kiemelkedő, így megismerésük alapvető elvárás.

4.2.2 Területrendezési tervek

4.2.2.1 Magyarország és egyes kiemelt térségeinek Területrendezési Terve (TRTV.)

A Területrendezési Tervben megtalálható Magyarország Szerkezeti Terve, mely szerint Jászárokszállás területét az erdőgazdálkodási-, mezőgazdasági-, vízgazdálkodási- és a települési térség országos területfelhasználási kategória érinti.

Az országos területfelhasználási kategóriáknak való megfelelést a vonatkozó szabályok mentén a megye területére vetítve kell teljesíteni:

„Trtv. 10.§

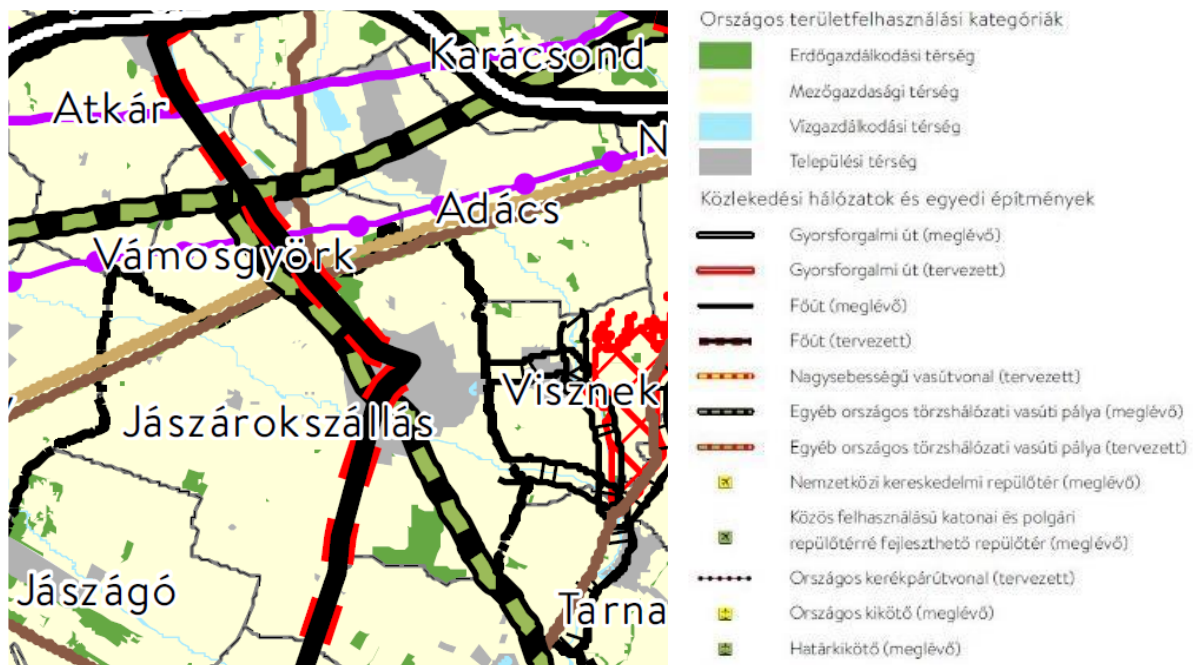
(1) Az országos területfelhasználási kategóriák területén belül a megyei területfelhasználási kategóriák területének kijelölése során

a) az erdőgazdálkodási térség területének legalább 95%-át erdőgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni;

b) a mezőgazdasági térség területének legalább 95%-át mezőgazdasági térség kategóriába kell sorolni; c) a települési térség területének legalább 90%-át települési térségbe kell sorolni.

(2) A vízgazdálkodási térség területét vízgazdálkodási térség kategóriába kell sorolni, és a működési területével érintett vízügyi igazgatási szervvel egyeztetve kell pontosítani.

(3) A sajátos területfelhasználású térségbe sorolt országos területfelhasználási térség területét a fenti számításnál figyelmen kívül kell hagyni.”

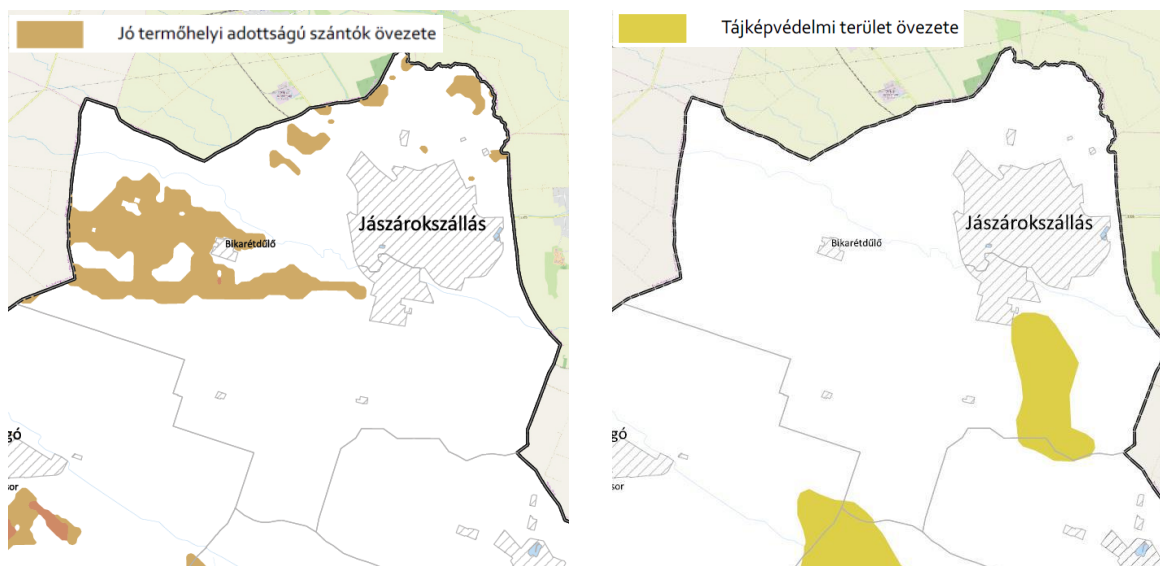
Forrás: Trtv. – Az Ország Szerkezeti Terve

4.2.2.2 A Területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI.14.) MVM rendelet

A rendelet szerint Jászárokszállás területét

- jó termőhelyi adottságú szántók
- tájképvédelmi terület

övezet érinti.

Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési Terve

Vizsgálni szükséges e két előírásra vonatkozó szabályok meglétét.

4.2.2.3 Jász-Nagykun-Szolnok Megye Területrendezési terve

Jász-Nagykun Szolnok Megye Területrendezési terve szerint Jászárokszállás város az alábbi övezetek, területek része:

- Tanyás területi övezet
- Jászberény város hatásterületébe tartozó, egyéb jelentőségű térszervező város
- Térségi együttműködés szempontjából a Jászsági gazdasági pólushoz tartozik
- Ártéri gazdálkodással nem foglalkozó város
- A település egy része erdős övezet (309,28 ha)
- Ökológiai hálózat ökológiai folyosójának övezete egy része a településnek
- Az országos és térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények térbeli rendje szempontjából meghatározó települések felsorolásban
 - A megyét érintő térségi jelentőségű elemek, B2. Főút tervezett település-elkerülő szakasza B2.8.– Jászberény (32. sz. főút) – Gyöngyös (3. sz. főút)) tervezett főúton: Jászárokszállás
 - Térségi kerékpárútvonal B10.8 (Vámosgyörk) – Jászárokszállás – Jászberény,
 - Jászárokszállás térsége

- Meglévő földgázelosztó vezeték – Jászárokszállás - (Tarnaörs)

A vonatkozó övezetekre vonatkozó előírásoknak való megfelelés, illetve kapcsolódó Területrendezési Tervekkel való összhang vizsgálata volt szükséges.

4.2.2.4 Szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek vizsgálata

Jászárokszállás szomszédos települései a következők:

Adács

- Jászárokszállással határos területfelhasználási kategóriák: általános mezőgazdasági terület; védelmi rendeltetésű terület

Atkár

- Jászárokszállással határos területfelhasználási kategória: általános mezőgazdasági terület Natura területen
- Közigazgatási határon átnyúló elemek: termékvezeték

Csány

- Jászárokszállással határos területfelhasználási kategóriák: általános mezőgazdasági terület; erdőterület; vízgazdálkodási terület
- Közigazgatási határon átnyúló elemek: nagyközépnymású gázvezeték; régészeti lelőhely

Jászágó

- Jászárokszállással határos területfelhasználási kategória: általános mezőgazdasági terület

Jászberény

- Jászárokszállással határos területfelhasználási kategóriák: általános mezőgazdasági terület; korlátozott használatú mezőgazdasági terület;
- Közigazgatási határon átnyúló elemek: 3203 Gyöngyös-Jászberény összekötő út; Jászberényi rövidhullámú rádióadó védőtávolsága

Jászdózsa

- A község honlapján nem szerepel Településszerkezeti Terv, illetve Helyi Építési Szabályzat

Tarnaörs

- A község honlapján nem szerepel Településszerkezeti Terv, illetve Helyi Építési Szabályzat

Vámosgyörk

- Jászárokszállással határos területfelhasználási kategóriák: általános mezőgazdasági terület

Visznek

- Jászárokszállással határos területfelhasználási kategóriák: általános mezőgazdasági terület; vízgazdálkodási terület (Szarv-ágy-patak, Gyöngyös-patak); közúti közlekedési terület

- Közigazgatási határon átnyúló elemek: 3205. sz. Jászárokszállás-Tarneméra összekötő út; elsőrendű árvízvédelmi fővonal; Natura 2000 terület

4.2.3 A város egyéb szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések

4.2.3.1 Jászárokszállás Településszerkezeti Terv – 312/2022. (XII.1.)

4.2.3.2 Jászárokszállás Helyi Építési Szabályzat – 21/2022. (XII.2)

4.2.3.3 Jászárokszállás Város Területfejlesztési Konceptiója 2035 – 311/2022. (XII.2)

4.2.3.4 Jászárokszállás Város Gazdasági Programja és Fejlesztési Terve 2021-2024

Jászárokszállás Önkormányzatának Képviselő-testülete a következő témakörökhöz kapcsolódóan határoz meg fejlesztési elképzeléseket:

- Fejlesztések
 - Ipar
 - Idegenforgalom
 - Infrastruktúra
- Munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése
 - Általános foglalkoztatást segítő célok és feladatok
 - Közfoglalkoztatás
- Településfejlesztés
 - Településfejlesztés széles nyilvánossága
 - Településfejlesztés átgondoltsága
 - Településrendezési terv
 - Felkészülés a pályázatokra
 - Településfejlesztési célok
- Adópolitika
- Egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások
 - Közigazgatás
 - Épített és természeti környezet védelme
 - A lakás- és egyéb önkormányzati helyiséggazdálkodás
 - Vízrendezés és csapadékvíz elvezetés
 - Csatornázás
 - Köztemető fenntartás
 - Helyi közutak és közterületek fenntartása
 - Köztisztaság és településtisztaság fenntartása
 - Helyi tűzvédelem

- A közbiztonság helyi feladatainak ellátása
- Közreműködés a foglalkoztatás megoldásában
- Óvodák, köznevelés
- Egészségügyi ellátás
- Szociális ellátás
- Gyermekek- és ifjúságvédelmi feladatok
- Községi tér biztosítása, valamint a közművelődési, tudományos, művészeti tevékenység és a sport támogatása
- Nemzetiségek jogai érvényesítésének biztosítása
- Egészséges életmód
- Befektetés-támogatási politika célkitűzései
- Településüzemeltetési politika célkitűzései
- Tervezett beruházások

4.2.3.5 Környezetvédelmi Program

A település jövőképét a négy alapvető erőforrás (humán, társadalmi, természeti, gazdasági) fényében határozza meg:

- A gazdaság az ökológiai korlátain belül működik.
- A fenntartható fejlődés a természeti erőforrásokkal való olyan tartós, értékvédő gazdálkodást jelent, amely lehetővé teszi az emberek boldogulását anélkül, hogy a gazdasági fejlődés lerombolná a sokféleséget, a komplexitást és az ökoszisztéma-szolgáltatásokat.
- Az emberek tisztelik a természetet, természeti értékeinket, a helyi közösségek felismerik a rendelkezésükre álló természeti erőforrásokból adódó lehetőségeiket, termelésüket, energiafelhasználásukat és fogyasztásukat erre alapozva szervezik meg.
- A lokális ökológiai problémákra, kihívásokra a helyi közösség és önkormányzat ad választ.

A Program átfogó célkitűzése hozzájárulni a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek megteremtéséhez.

Stratégiai célkitűzések:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása.
- Természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.
- Az erőforrás-takarékosság és a hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.
- A környezetbiztonság javítása.

4.3 Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiában megfogalmazott célok és a hozzájuk rendelt intézkedések összhangban vannak a város által eddig elfogadott stratégiákban, koncepciókban, programokban megfogalmazottakkal.

A Stratégia elkészítésénél alapkövetelmény volt a magasabb szintű tervekhez és ágazati dokumentumokhoz, valamint a város hosszú távú fejlesztési koncepciójához való illeszkedés.

Ezekben a kereteken belül az ITS középtávra kitűzött célrendszere, a célok elérése érdekében megfogalmazott projektek és beavatkozások a beazonosított problémák megoldására törekednek. A kitűzött fejlesztési célok a helyzetértékelésben azonosított és megfogalmazott problémák megoldására, valamint a város fejlődését leginkább befolyásoló tényezők meghatározása alapján, a kapcsolódó potenciálok kihasználására épülnek.

A megfogalmazott célokat a város adottságaiból, lehetőségeiből, szükségleteiből kiindulva terveztük meg. Az ITS középtávú céljainak megfogalmazásakor a legfontosabb szempont a megvalósíthatóság volt.

A tematikus célok koherenciája egyértelműen alátámasztható, a helyzetelemzés alapján alkotott stratégia során meghatározott intézkedések két szálla fűzhetők fel, amelyek a turizmus fejlesztése, valamint a város rehabilitációhoz köthető funkcióerősítő, funkcióbővítő tevékenységek.

Az egyes városrészekre kitűzött célrendszer úgy került megtervezésre, hogy az adott városrész esetében funkcióerősítést eredményezzen a legkisebb mértékű funkcióvesztés mellett.

Az egyes rész-célok egymással összefüggnek és elérésükkel biztosítják a fenntartható településfejlesztést.

A stratégiában megfogalmazott célok elérésével, az egyes akcióterületekhez kapcsolódó fejlesztések elindításával az település megfelelő alapot, környezetet biztosít további, magánbefektetések megjelenéséhez, a környező településekkel való szorosabb együttműködés lehetőségének megteremtésével pedig hozzájárul a térség által felvázolt célok eléréséhez is.

Átfogó cél, hogy 7-8 éven belül Jászárokszállás a mezőgazdaság, az ipar és a közösségi élet területén vezető szerepet töltsön be a mikrotérségben.

Az ITS-ben felvázolt stratégiai és tematikus célok, az ezekhez kapcsolódó fejlesztések kivétel nélkül mind ezt a célt kívánják erősíteni.

A fejlesztések hosszú távon a teljes települést érintik, ezért a célok teljesülése nem idézi elő a hátrányos helyzetű lakosságot tömörítő szegregátumok kialakulását.

A város által létrehozott fejlesztési stratégia az esetlegesen bekövetkező külső (pl.: gazdaság, jog) és belső (pl.: önkormányzat, civil szervezetek, nagy foglalkoztató) változásokat követve módosulhat.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia az Európai Unió és a Magyar Kormány által megfogalmazott irányelvek és elvárások figyelembevételével készült. A tervezés során biztosított volt a helyi társadalom és a helyi gazdaság szereplőinek tájékoztatása és bevonása. A tervezők figyelembe vették a különböző szakmai szervezetek, a helyi gazdaság, a civil szféra, valamint a helyi lakosság legfontosabb elvárásait, igényeit.

A városfejlesztés sikeressége nagymértékben függ az integrált szemléletmód érvényesítésétől, attól, hogy a fejlesztések különböző szereplői (döntéshozók, beruházók, civil szervezetek, lakosság) képesek-e a közös célok érdekében a szükséges összefogásra.

5. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Jászárokszállás stratégiai célrendszerének megfogalmazása során mindvégig fontos szempont volt, hogy olyan célokat és fejlesztési irányokat dolgozzunk ki, amelyek figyelembe veszik a fenntarthatósággal, üzemeltethetőséggel és élhetőséggel kapcsolatos társadalmi elvárásokat.

A stratégia megvalósítását akadályozó tényezők, azok bekövetkeztének valószínűsége, valamint e tényezők fennállása esetében a kockázatok mérséklésére szolgáló intézkedések az alábbiakban foglalhatók össze. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

5.1 Külső kockázatok

5.1.1 A jogi szabályozás változása következtében nem lehetséges az egyes fejlesztések terv szerinti végrehajtása

Az önkormányzatnak ebben az esetben tervet kell változtatnia. Adott helyzetben a megváltozott jogszabályi rendszernek megfelelően új fejlesztési területet szükséges kijelölnie. A kockázat mérséklése céljából szükséges a településnek olyan fejlesztések kialakítása, amelyeknél a jogi szabályozás változásából adódó esetleges nehézségek kevésbé fordulhatnak elő. A jogi szabályozás következtében bekövetkező változások átvezetése az Integrált Településfejlesztési Stratégia rendszeres felülvizsgálata során megvalósul.

5.1.2 A gazdasági változások következtében a helyi vállalkozások munkahelyteremtő képessége nem növekszik

A vállalkozások nem képesek új és jobb munkahelyeket teremteni, a projektek nem vezetnek a vállalkozások fejlődéséhez. Az önkormányzat bizonyos kedvezmények kialakításával elősegítheti, hogy a helyi vállalkozások gazdasági aktivitása növekedjen. Az adókedvezmények rendszerével az önkormányzat ösztönözheti a vállalkozásokat. Így lehetővé válhat a helyi és térségi lakosság helyben foglalkoztatása, ezáltal helyben tartása, a települési migráció pozitív irányba terelése.

5.1.3 A források csúszása miatt a projekt elakad, nem kivitelezhető a tervezett időben

A tervezés során az ütemezés kialakításánál fontos szem előtt tartani az uniós források késését, az esetleges dokumentációs hiányosságok pótlásának idejét, illetve a projekt elhúzódása miatt áremelkedéssel is számolni kell, ami a város önerejét fogja növelni.

5.1.4 Az állami normatívák csökkenése a közszolgáltatások finanszírozása kapcsán

Jászárokszállás mikrotérségi és térségi szerepköre garancia lehet, azonban számolni kell az esetleges feladatok újra lehatárolásával a kockázat bekövetkezése esetében.

5.1.5 A turisták látogatási kedvének csökkenése

Ebben az esetben szükséges a városnak a megfelelő marketing-intézkedésekkel előállnia, annak érdekében, hogy a településre vonzza a turistákat. A fürdő és egyéb turisztikai attrakciók fejlesztése, bizonyos kedvezményes csomagok, plusz szolgáltatások biztosítása, valamint egyedülálló akciók segítségével lehetővé válhat az idegenforgalom csökkenésének megakadályozása. Kizárólag a belföldi vendégek részére szükséges egyedi kedvezmények kialakítása.

5.2 Belső kockázatok

5.2.1 A civil szervezetek aktivitása hanyatlik, a fejlesztésekben történő részvételre, együttműködésre kevésbé mutatnak hajlandóságot

Az önkormányzatnak folyamatosan figyelmet kell fordítani a tervezés és a végrehajtás során is a partnerségre. A civil szervezetek aktivitásának megtartása érdekében elengedhetetlen a folyamatos információcsere. A településen több mint 40 civil szervezet található.

5.2.2 Az önkormányzat kapacitása a fejlesztések végrehajtásának tekintetében nem elegendő

Az önkormányzati humán erőforrás fejlesztése, a kapacitás növelése szükségessé válhat. Az önkormányzat a kockázat kiküszöbölése céljából a fejlesztéseket megelőzően a kapacitás figyelembevételével előzetesen felméri a lehetőségeket. A humán erőforrás számára a fejlesztések kapcsán előzetes koordinációt biztosít, a fejlesztések lebonyolítása során pedig biztosítja a folyamatos kooperációt.

5.2.3 A lakosság bizonyos projektek esetében nem veszi jó néven a projekttel járó esetleges időszakosan bekövetkező negatív változásokat

Ilyen negatív irányú változás lehet pl. a szakaszos útlezárás, zajszint növekedése, a humán erőforrás időszakos leterheltsége, stb. Az önkormányzat erre a célra megfelelő marketingstratégiával készül, a lakosság figyelmét előzetesen felhívják az időszakos

kellemetlenségekre, valamint a fejlesztések esetleges csúszását bekalkulálva betartja a meghatározott időintervallumokat. Ennek érdekében fontos a megfelelő előkészítés és tervezés, a megfelelő kivitelező kiválasztása. A nem hatékony marketing ronthatja a település megítélését. Megfelelően előkészített marketingterv, széles körű partnerségi bevonással megelőzheti a kockázat kialakulását. Fontos lehet új célcsoportok beazonosítása, akik fogékonyak a marketingtervvel kapcsolatos intézkedésekre. A belső kockázatok szintjén kezelendő a kivitelezés időbeni tolódása is, amely nem a források függvénye. Ebben az esetben megnőhet a projekteken dolgozó humán erőforrás időszakos leterheltsége. Ennek érdekében szükséges lehet külső szakemberek bevonása, az időszakos humán kapacitásbővítés.

5.3. Helyzetelemzés

A helyzetelemzés a tényleges állapotot értékeli, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témaköröket kiemeli, továbbá összefoglalja a város adottságait, lehetőségeit és a fejlesztés korlátait, a települést veszélyeztető hatások beazonosításával.

5.3.1. A folyamatok értékelése

Jászárokszállás város népességszáma az országos adatokhoz hasonlóan enyhén csökken. A település egyik legnagyobb jövőbeli kihívása a lakónépesség csökkenésének megállítása.

Gazdasági helyzete ugyanakkor egyre stabilabb. A településnek erős mezőgazdasági hagyományai vannak, Ipari Parkja révén termelő üzemeket vonz, miközben igyekszik turisztikai adottságait is kihasználni.

Munkalehetőséget kínál lakosai számára, továbbá a nagyobb városok nyújtotta munkalehetőségek egy-másfél órán belül elérhetők.

A térségi tervekben szereplő tervezett főúti kapcsolat legfontosabb irányait erősíti, autópálya elérhetőségét tovább javítja. A közlekedésfejlesztés ipari üzemeinek logisztikai forgalmát javítja, az ingázás lehetőségét növeli, lakóvárosi pozícióját erősíti, látogatóinak gyors elérést biztosít.

5.3.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló tényezők összefoglaló értékelése

Ebben a pontban SWOT-elemzés keretében foglaljuk össze a feltárt tényeket. Az Erősség/Gyengeség és a Lehetőség/Veszély keresztengelyekbe illesztve emeljük ki azokat a lényegi elemeket, amelyek tényekké válva, következményeket eredményeznek. A beazonosított tényezőkre alapozzuk a jövőkép megfogalmazását.

A település társadalmának SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
• Középfokú oktatási intézmény jelenléte • Alapvető egészségügyi infrastruktúra hozzáférhetősége • Civil szervezetek magas száma • Szegregátum hiánya	• Csökkenő népességszám • Magasabb iskolai végzettségűek aránya alacsonyabb az országos, megyei, járási átlagnál
Lehetőségek	Veszélyek
• A népességszám stabilizálódik • Turisztikai, rekreációs kereslet növekszik • Főút megjelenése új lendületet ad a gazdasági fejlődésnek	• Természetes szaporodás további csökkenése • Elöregedés, és az ezzel együtt járó idősellátás igényeinek növekedése • Fiatal generációk elvándorlása • Betelepülés okán a hagyományok szerepének csökkenése • Intézmények kihasználtságának csökkenése

A település gazdaságának SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
• Kedvező közlekedés-földrajzi helyzet • Jelentős mennyiségű jó termőhelyi adottságú szántóföld megléte • Ipari Park jelenléte • Gazdasági hagyományok megléte • Jelentős telekkínálat • Kedvező ingatlanárak • Egy lakosra jutó nettó jövedelem magasabb az országos, megyei, járási átlagnál • Országos, megyei, járási átlagnál kevesebb a nyilvántartott álláskeresők száma • Kedvező helyi adópolitika	• Regisztrált vállalkozások országos átlag alatti száma • Turisztikai vonzerők, attrakciók szűkös kínálata (kevés funkcionáló turisztikai célpont) • Szállás-, vendéglátással foglalkozók alacsony aránya (kevés szálláshely) • A vendégéjszakák országos átlag alatti száma • Megújuló energiaforrások alacsony kihasználtsága
Lehetőségek	Veszélyek
• Új iparágak megtelepedése • Piaci résekbe való betörés • Kertművelés hagyományának előtérbe kerülése • Helyi termelői piac bővülése • Mezőgazdasági feldolgozóipar kialakítása • Strandfürdő köré települő turisztikai célpontok megjelenése • A kerékpáros turizmus fejlődése	• Szomszédos városok befektetőket elszívó hatása

Épített környezet SWOT elemzése

Erősségek	Gyengeségek
- Natura területek, Országos Ökológiai Hálózat elemeinek jelenléte - Gazdag madárvilág - Vízfolyások jelenléte	- Erdőterületek alacsony aránya - Mezővédő, hófogó, út- és vízfolyás kísérő erdősávok hiánya - Nagytáblás mezőgazdasági művelés léte - Zöldterületekben rejlő potenciál kihasználatlansága - Zártkerti területek alacsony művelési aránya - Belvízveszélyes területek jelenléte, lehatárolásuk hiánya - Ó-Gyöngyös-patak medrének rendezetlensége
Lehetőségek	Veszélyek
- Egységes városi arculat kialakítása - Épületek korszerű energiahatékonysági felújítása - Megújuló energia hasznosítás tovább erősödik	- Klímaváltozás miatt várható hőmérsékletnövekedés (hőhullámok erejének, gyakoriságának növekedése) - Belvizes területek növekedése - Lakatlan épületek számának növekedése - Védelem alatt álló épületek átépítése, állagromlása

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

6.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

6.1.1. Önkormányzati intézményrendszer - Kiszámítható és transzparens szabályozási környezet

A város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának sikeres megvalósításához alapvető feltétel az önkormányzat következetes és kiszámítható jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítása és fenntartása. A megvalósítás érdekében szükség van a városfejlesztési feladatok és felelősségi körök pontos meghatározására, valamint az együttműködés és kommunikáció hatékony formáinak kialakítására, a fejlesztésben érdekelt önkormányzati osztályok, városi szervezetek, vállalkozások és befektetők között.

Az önkormányzat rendeletalkotó tevékenységével elő kell segítenie a városfejlesztéshez szükséges pénzügyi, szakmai és szervezeti háttérfeltételek erősödését, ezzel is támogatva a tervezett városfejlesztési akciók és a befektetések megvalósulását, továbbá az önkormányzat feladata folyamatosan vizsgálni a kölcsönös előnyökön alapuló partnerségi, együttműködési formák lehetőségét is.

6.1.2 A településrendezési szerződés, tervalku

Az 1997. évi LXXVIII. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény 30/A. § első bekezdése értelmében *„a települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval”*.

A különböző városrehabilitációs célok elérése érdekében a város alkalmazni kívánja a tervalku lehetőségét. A fejlesztési projektek paramétereinek függvényében az önkormányzat az egyes fejlesztőkkel, beruházókkal a településrendezési szerződés keretén belül tervalkut köt, melynek segítségével az önkormányzat és a vállalkozók között megegyezés alakulhat ki bizonyos kölcsönös kedvezmények, kötelezettségek nyújtásában. A partnerség során széles körűen biztosított a részvétel a fejlesztések kidolgozásában, megvalósításában.

A tervalku tárgya lehet:

- A helyi építési szabályzat adott fejlesztési területre vonatkozó kismértékű módosítása (pl. a telek beépítési százaléka korlátozott mértékben megemelhető, az építménymagasság – ha a környezet és a városkép megengedi – kismértékben megnövelhető stb.).
- Ingatlancsere az önkormányzat tulajdonában lévő más ingatlannal.

- Kedvezményes bérleti szerződés biztosítása bizonyos önkormányzati ingatlanok esetében.
- Az építendő vagy felújítandó ingatlan használatát elősegítő önkormányzati szolgáltatás-ellátási megállapodások vagy kapcsolódó önkormányzati fejlesztések.
- Önkormányzati garancia nyújtása fejlesztési támogatás vagy hitel igénybevételehez.
- Egyéb, a fejlesztés érdekében indokolt nem pénzügyi támogatási forma.

6.1.3 Befektetés-ösztönzés

A városfejlesztési elképzelések és városrehabilitációs programok megvalósításának ösztönzéséhez és a beruházók megnyeréséhez a városnak megfelelő befektetés-ösztönző politikára, promócióra, tervbemutatókra és városmarketingjének erősítésére van szüksége.

A befektetés-ösztönzés egyik legfőbb mozgatórugója az Ipari Park. Jászárokszálláson 1998 óta folyamatosan fejlődött az ipari park, több éves fejlesztésnek köszönhetően 2002. júniusa óta pedig hivatalosan is viselheti az Ipari Park megnevezést. A város a térségben - Jászapáti és Jászfényszaru mellett - harmadikként nyerte el a címet, és mára már több vállalkozás működik itt, tevékenységi körük igen szerteágazó.

A város gazdasági hatása nem csak a kistérségen belül, de a vármegyehatárokon túl is érzékelhető. A már működő vállalkozások, illetve a betelepülni szándékozók számára több hektárnyi terület áll rendelkezésre, nagyrésze kiépített infrastruktúrával rendelkezik.

A folyamatos infrastruktúra-fejlesztéssel a város biztosítani kívánja az új beruházók zöldmezős beruházásait, míg a települési önkormányzat az engedélyeztetési eljárások szakszerű lebonyolítását és gyors ügyintézését kínálja számukra.

A város központi földrajzi elhelyezkedése, az M3-as autópálya könnyű megközelíthetősége kedvezően befolyásolja a vállalkozási környezet kialakulását, az önkormányzat elkötelezettsége ennek fenntartására hosszútávon növeli a város versenyképességét.

A már működő cégek vállalkozási profilja jelentős hatással bír az Ipari Park arculatára, elsősorban háztartási gépgyártással, járműipari tevékenységekkel stb. foglalkozó vállalkozások betelepülését segítheti elő, de más tevékenységi körű vállalkozások elindításának lehetőségét sem zárja ki.

A város és a térség szempontjából egyaránt fontos, hogy a környezetet nem terhelő tevékenységet folytató vállalkozások telepedjenek be az Ipari Parkba, melyek innovatív módon képesek hosszútávon tevékenykedni a térségben, annak fejlődését elősegítve, s ezzel ösztönözve a helyi kis- és középvállalkozások beszállítói tevékenységét is.

6.1.4 Városmarketing

A város jelenleg nem rendelkezik marketing tervvel, azonban ennek elkészítését a későbbiekben tervezik.

A városfejlesztésnek azt kell célul kitűznie, hogy egy marketing szemléletű településfejlesztési stratégián, illetve az erre alapozott tevékenység sorozaton keresztül a lakosság, a vállalkozások és az egész település gyarapodását, fejlődését, eredményességét minél sokoldalúbban támogassa. Ezt oly módon kell tennie, hogy a kiválasztott célcsoportok igényeihez a lehető legnagyobb mértékben tudjon alkalmazkodni, miközben elősegíti a gazdasági és társadalmi folyamatok optimális feltételeinek kialakulását.

A városmarketing négy fő tényezője:

- Termék, termékpolitika, ami a városmarketing esetén a természeti és épített környezet, az intézményhálózat, a közösségi szolgáltatások és a város által a célcsoportoknak nyújtott szolgáltatások kialakítását, racionalizálását és fejlesztéseit jelenti.
- Ár, árpolitika, ami egyik oldalról a város, mint termék, „előállításának” költségeit tartalmazza (intézményhálózat, infrastruktúra fenntartása és fejlesztése, promóciós költségek, stb.); másik oldalról ennek a „terméknek” az eladásából származó bevételeket jelenti (a helyi adók és támogatások rendszere, a helyben elérhető szolgáltatások árai, a vállalkozásoknál az ismertségen alapuló bevételek, az ingatlan (üzlet) vásárláshoz és a befektetésekhez kapcsolódó költségek és bevételek, stb.). Megfelelő árpolitika kialakításával ezen bevételek és költségek összehangolását és minél nagyobb „profit” (a város gazdagodása, fejlődése) elérését kell megoldani.
- Disztribúciós, vagy elosztási csatornák, amik a települések esetében inkább kapcsolati rendszerként értelmezhetők: a településfejlesztés szereplőinek – önkormányzat, vállalkozások, lakosság, intézmények, civil szervezetek, stb. – belső, településen belüli és külső, más települések szereplőivel kialakított kapcsolatokat, összeköttetéseket, ismertséget jelenti.
- Marketing kommunikáció, aminek feladata egyrészt a város arculatának kialakítása, másrészt pedig a település által nyújtott előnyök, szolgáltatások népszerűsítése. Az a cél, hogy a célcsoportokat befolyásolva, meggyőzve az előnyök kihasználására és szolgáltatások igénybevételére ösztönözzön.

A minél kedvezőbb partneri együttműködés, a fejlesztési lehetőségek közzététele céljából az alábbi, főbb intézkedéseket szükséges bevezetni a későbbiekben:

- be kell mutatnia - a város honlapján és/vagy egyéb szakmai honlapokon a fejlesztési beépítés szabályait/feltételeit;
- információt szükséges nyújtania a beruházásokhoz kapcsolódó egyéb – a településen, térségben rendelkezésre álló munkaerővel kapcsolatban;
- a helyi adók rendszeréről szintén tájékoztatást kell nyújtani, beleértve az elnyerhető kedvezmények/támogatások, lehetőségeit, stb.;

- a fejlesztésekkel kapcsolatos összes információt elérhetővé kell tenni a honlapon, valamint a Polgármesteri Hivatalban;
- ki kell alakítani a város Polgármesteri Hivatalán belül egy egyablakos rendszert, amelyen keresztül az érdeklődők, befektetők, vállalkozók tájékoztatást és a fejlesztésekkel kapcsolatos ügyeik intézése céljából segítséget kérhetnek. Fontos, hogy a közszolgáltatás modern, gyors és könnyen alkalmazható legyen.

A településmarketing lehetőséget teremt arra, hogy a város beazonosítsa célcsoportjait: a helyi lakosokat, a helyi vállalkozókat-vállalkozásokat, a befektetőket, a lehetséges munkavállalókat, vagy például a turistákat. Az egyes célcsoportok szükségleteinek, igényeinek megismerése alapján olyan kínálat dolgozható ki, amely a célcsoportok igényeihez leginkább alkalmazkodik. Ugyanakkor az egyes célcsoportok igényei között komoly konfliktusok is lehetnek (pl. ami jó a turistáknak, az zavarhatja a helyi lakosokat; a befektetők vonzása versenyt jelent a már itt lévő vállalkozások számára, stb.), melyek kezelésére szintén javaslatok tehetők, az eltérő érdekek megfelelő eszközökkel harmonizálhatók.

6.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósítása szervezeti kereteinek meghatározása

Egy komplex településfejlesztési akció lebonyolítása minden esetben hozzáértő, szakmailag jól felkészült irányító csapat részvételét igényli. Az irányító csapat különböző szervezeti keretek között működhet. A fejlesztést irányító csapatot létre lehet hozni a hivatalon belül akár egy meglévő szervezeti egységhez kapcsolva, akár önálló formában. Az önálló szervezeti egység, amely a polgármester, vagy valamelyik önkormányzati bizottság közvetlen irányítása alatt működik, természetesen kedvezőbb megoldás.

Az ITS-ben szereplő fejlesztések kapcsán Jászárokszállás Önkormányzata nem kíván városfejlesztési társaságot létrehozni. A polgármesteri hivatalon belüli szervezet biztosításával látja el a fejlesztések menedzselését. A hivatalon belül szakmailag jól felkészült, a városban élő és ott dolgozó szakemberek működnek közre a fejlesztések megvalósításában.

A hivatalon belül működő szervezet előnye, hogy a szakemberek ismerik a helyi problémákat, a helyi lehetőségeket. Hozzáértésük és helyismeretük révén a külső szakértők vagy bevont magáncégekkel szemben képesek átlátni a fejlesztéseket teljes egészében. Ismerik a helyi vállalkozókat, civil szervezeteket, az együttműködés keretei ennél fogva könnyen kialakíthatók. A fejlesztések társadalmi elfogadottsága a személyes ismeretségek miatt egyszerűbben megalapozható. A személyes kapcsolatok ezen felül elősegíthetik a fejlesztések gyorsabb menetét, mivel a csapatmunka nem idegen az egymással együtt dolgozó önkormányzati szakemberek számára. További előnye, hogy tevékenységét az önkormányzat folyamatosan ellenőrizni tudja.

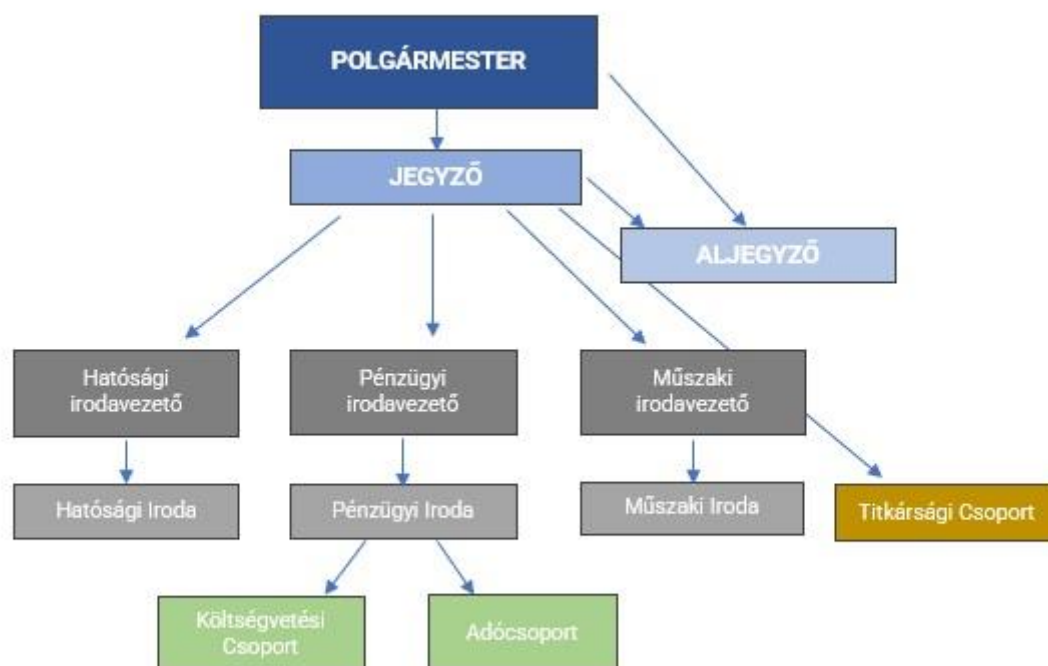
Természetesen, mint minden lehetséges szervezeti struktúrának, az önkormányzati szervezeti keretekben történő tervezésnek, megvalósításnak is megvannak a hátrányai. A magánvállalkozások bevonása a fejlesztési akcióba folyamatos üzleti tárgyalások

eredményeként valósul meg, ez pedig igényli a munkát irányító szervezet széles döntési kompetenciáját.

Az ITS-ben meghatározott célok megvalósulásáért közvetlenül a polgármester felelős. Az önkormányzat teljes apparátusa az ITS megvalósításán dolgozik, a jegyző felügyelete mellett.

A főbb feladatok a következőképpen határolhatók le:

- Pénzügyi Iroda - a pénzügyi felügyeletet látja el a fejlesztések előkészítése és lebonyolítása kapcsán;
- Műszaki Iroda - felügyeli és ellenőrzi a fejlesztések ingatlant érintő részleteit;
- Titkársági Csoport - a folyamatos információáramlásért felel, elősegíti a projektek zökkenőmentes megvalósulását;
- Jegyző - mindvégig figyelemmel kíséri a projekteket, feladata a jogi megfelelésség biztosításának elősegítése, valamint a projektek kapcsán az adatszolgáltatás.

Forrás: Saját szerkesztés

Feladatok:

A városstratégia előkészítése, a fejlesztések rendszerbe szervezése, a város- és gazdaságfejlesztési feladatok végrehajtása és folyamatos ellenőrzése, a szükséges intézkedések kidolgozása az irodához tartozó osztályok közreműködésével.

Az Önkormányzat szakmai kapcsolatot tart a várospolitikai, városstratégia kialakításáért, megvalósításáért felelős vezetők, képviselők és a közgyűlés bizottságai között.

Az Önkormányzat koordinálja a 2021-2027 közötti időszakban az európai uniós projektekkel kapcsolatos közbeszerzési, műszaki, pénzügyi feladatokat.

Koordinálja a hivatal szervezeti egységeinek munkáját az akcióterületi terv megvalósítása érdekében.

6.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A fejlesztések tervezése és megvalósítása során az önkormányzat folyamatosan figyelembe veszi a térségi és országos fejlesztési dokumentumokban szereplő célokat és terveket. A fejlesztések nem elszigetelten jönnek létre, hanem egy egységes térségi keretbe illeszkednek.

A fejlesztések kialakításánál elsődleges volt, hogy olyan projektek kerüljenek előtérbe, amelyek hozzájárulnak a térségben élők életminőségének javításához.

Fontos a fejlesztések tágabb hatását is figyelembe venni. A mikrotérség települései tekintetében a város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a fejlesztések hatása megfelelőképpen érvényesüljön.

A jelenlegi szoros együttműködésre építve az összes projekt tekintetében kiemelkedő figyelmet kap a fejlesztések mikrotérségi beágyazottságának elősegítése. Ennek érdekében a város folyamatos kapcsolatot tart fenn a környező településekkel, a települések által javasolt fejlesztéseket, erre vonatkozó módosításokat, véleményeket az ITS elkészítése és felülvizsgálata során szem előtt tartja.

6.4 Monitoring rendszer kialakítása

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megfelelő megvalósulása céljából szükséges annak időszakos felülvizsgálata és a fejlesztések monitoringja. Az esetleges változások, új stratégiák, tervek, programok létrejöttének figyelemmel kísérése elsődleges fontosságú a Stratégia elfogadását követően.

A külső vagy belső befolyásoló tényezők szempontjából ajánlott az ITS évenkénti áttekintése. Az apróbb változtatások végrehajtása évenként szükségessé válhat. Jászárokszállás Város Önkormányzata egyes indokolt esetekben évenként korrigálhatja az integrált városfejlesztési stratégiát. A korrekció esetében széles nyilvánosságot biztosítva bevonja a partnerségi hálót. Az Önkormányzat az évenkénti felülvizsgálat alkalmával az akcióterületi fejlesztések során meghatározott indikátorok vizsgálatát is elvégzi. Az eredmények mérése céljából ahol szükséges felméréseket végez, valamint a változtatások függvényében új indikátorokat határoz meg.

Indikátor megnevezése	Kiinduló érték	Célérték (2030)	Mértékegység	Mutató forrása
Akcióterület: Városközpont				
Piacter felújítása és bővítése			%	Önkormányzat
Általános iskola bővítése és korszerűsítése			%	Önkormányzat
Apartmanház bővítése és korszerűsítése			%	Önkormányzat
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése			%	Önkormányzat
Akcióterület: Az ipari park és környezete				
Ipari park alpinfrastruktúrájának fejlesztése			%	Önkormányzat
Munkácsy utca felújítása és ivóvízhálózat rekonstrukciója			m	Önkormányzat, KSH
Déryné-Vasút utcák csapadékvíz-elvezető rendszerének rekonstrukciója kiegészítve útépítéssel			m	Önkormányzat, KSH
Akcióterület: Az üdülőterület				
Termál- és strandfürdő fejlesztése			%	Önkormányzat
Horgászto és környezetének rekreációs fejlesztése			%	Önkormányzat
Akcióterületen kívüli projektek				
Csapadékvíz-elvezető rendszerek rekonstrukciója			m	Önkormányzat, KSH
Út- és járdaépítés, illetve rekonstrukció			m	Önkormányzat
Kerékpárút hálózat további fejlesztése			m	Önkormányzat
Árvíz- és belvízvédelmi fejlesztések			db	Önkormányzat
Városi arculat kialakítása			db	Önkormányzat
Árokszállás kártya bevezetése			db	Önkormányzat
Smart City/Okosváros program			%	Önkormányzat
Házi segítségnyújtás fejlesztése			db	Önkormányzat, Civil szervezetek
Bérlakás-program			db	Önkormányzat, KSH

Készítette:

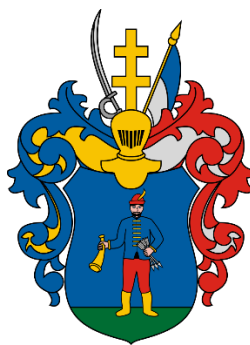
Hungaroconsulting Projektfejlesztő Kft.

www.hcpf.hu

Megbízó:

Jászárokszállás Város Önkormányzata

2023. szeptember 26.